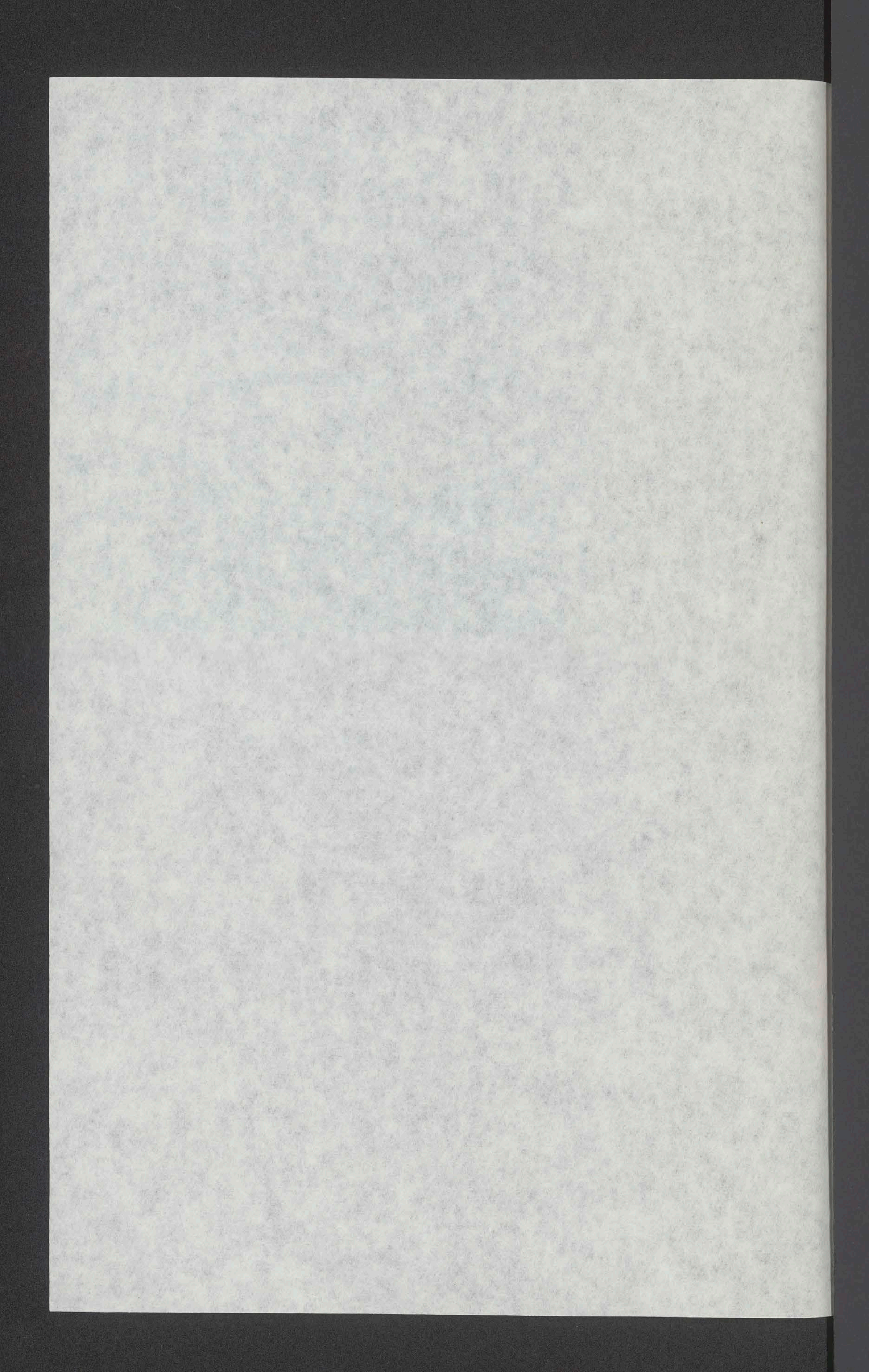
Leonard Weber

[Drukarnia Władysława Łozińskiego]
w latach 1877 - 190

(1903)

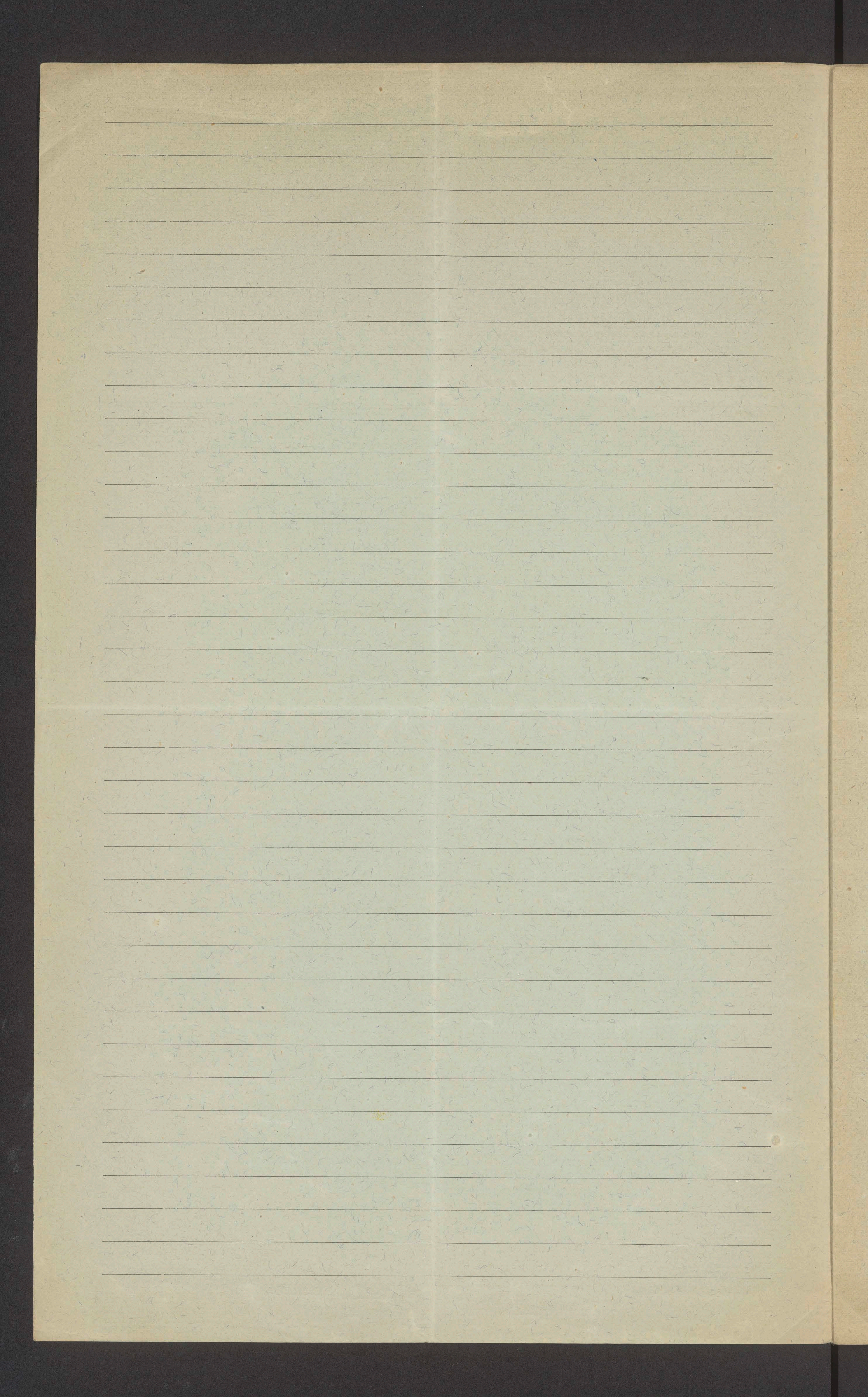

Słowo wstępne.

Stereotypowa praca w drukarni nie nadaje się do skreślenia obszerniejszej monografii. O czem bowiem pisać?

Czy o czcionkach, które po zużyciu przelewane lub nowemi zastąpione bywają, czy o maszynach pospiesznych i ich forsownych obrotach podczas spóźnienia gazety, czy o ciekliwości papieru i właściwości czernidła drukarskiego, czy o zecerach i nieodstępnym ich przyjacielu djabełku drukarskim, czy o uczniach, których drukarnie „fiszują", może o maszynistach, którzy ze „szpisami" drukują i czcionki stłukują, czy o nakładaczkach, które dużo papieru makulują, czy może o zarządzie drukarni, który jest gromownikiem do ściągania piorunów, godzących w drukarnię, czy o pryncypale drukarni, który dorobiwszy się rozumem i zapobiegliwością fortuny, jest przedmiotem złośliwej zazdrości, czy wreszcie o klientach-ignorantach i ich komicznych wymaganiach? Wszystkie te kwestye są już nadto znane, ażeby się nad niemi rozwodzić. Materyał taki nadawałby się raczej na humoreski lub sylwetki, lecz nie na poważną monografię.

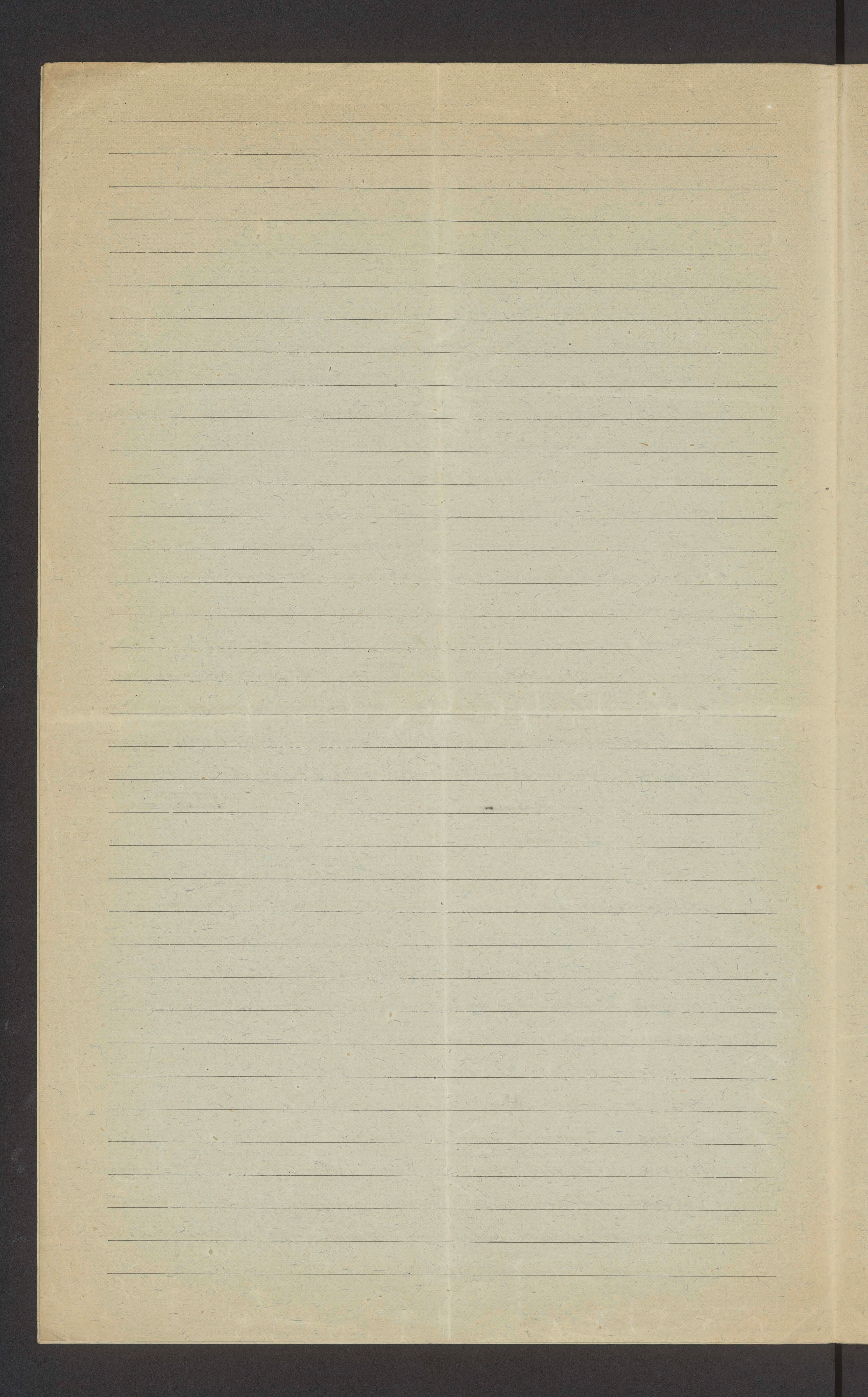
Ograniczam się przeto tylko na przeglądzie 25 lecia drukarni, dalej na wykazie pracujących w niej zecerów, maszynistów i sposobiących się do zawodu uczniów, wreszcie na wykazie dzieł, broszur i czasopism, wydrukowanych w czasie od założenia drukarni 1. stycznia 1877 do 31 grudnia 1901, który wypadnie dość skromnie, gros bowiem robót drukarni były druki kancelaryjne dla wszystkich departamentów c. k. Namiestnictwa, przeważnie roboty tabelaryczne, które nie są zestawieniem objęte, a których liczba roczna przekracza 1000 formularzy w różnych formatach i nakładach.
W końcu poczuwam się do miłego obowiązku, w dniu srebrnego wesela drukarni, którą od jej założenia zarządzam, złożyć wszystkim P.T. klientom, za ich życzliwość i wyrozumiałość, szczere, serdeczne podziękowanie.

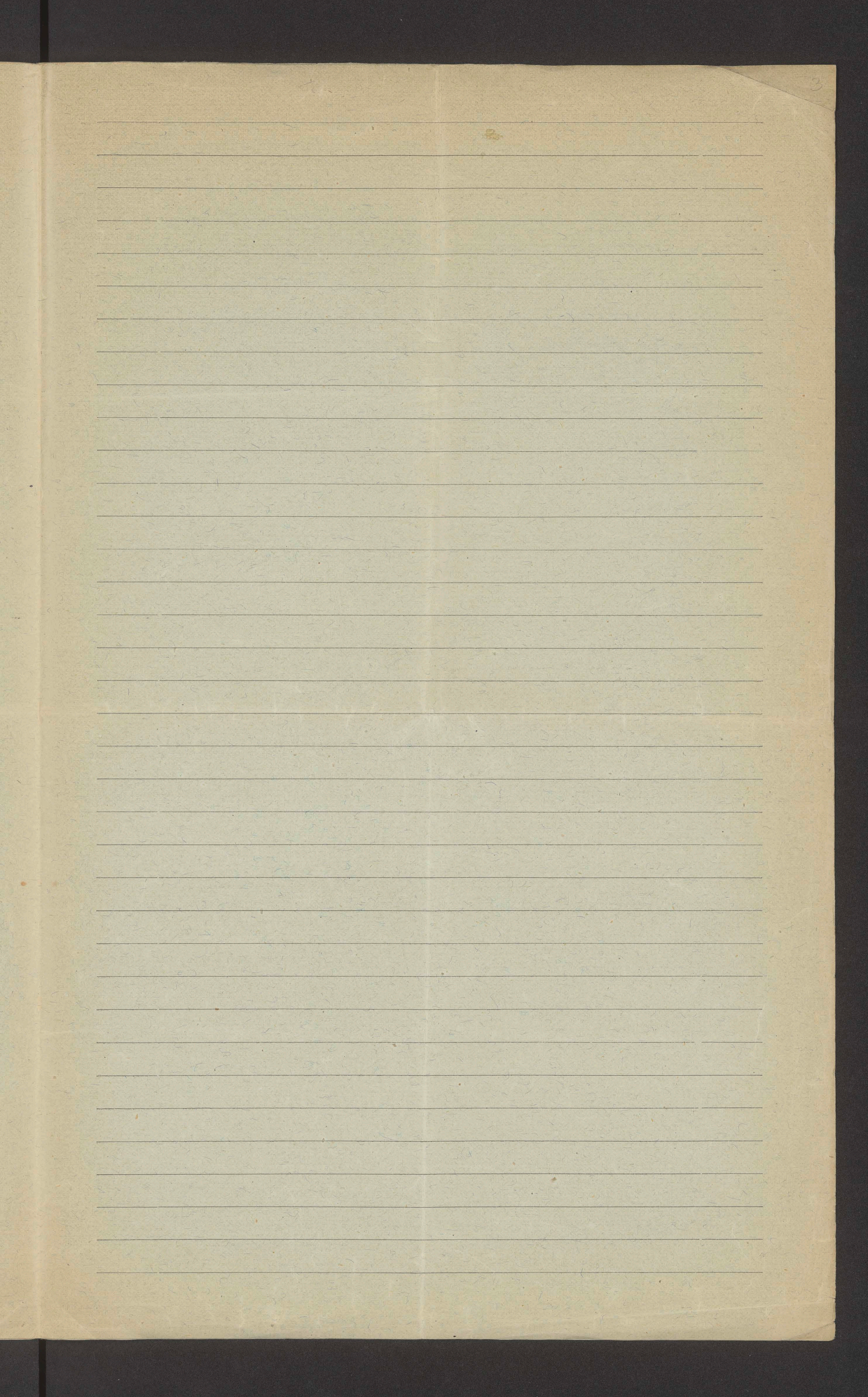

I. Przegląd ogólny.

Drukarnia Władysława Łozińskiego założoną została pierwotnie tylko dla „Gazety Lwowskiej" i „Przewodnika naukowego i literackiego" o 2 maszynach pospiesznych. Prace przygotowawcze około jej założenia rozpoczęły się w połowie grudnia 1876, a 2. stycznia 1877 ukazał się pierwszy numer „Gazety Lwowskiej", wydrukowany w tej drukarni. W tych warunkach założona drukarnia nie dawała rękojmi dłuższego utrzymania się, musiano przeto pomyśleć o jej rozszerzeniu i starać się o inne roboty. Już 17 lutego 1877 przeniesioną została drukarnia z pierwotnego lokalu przy ulicy Wałowej N. 6 do domu przy ulicy Czarnieckiego 12, gdzie do tego czasu pozostaje. Pierwsze większe roboty drukarskie poza Gazetą Lwowską i Przewodnikiem otrzymała drukarnia z Wydziału Krajowego w ciągu roku 1877 tymczasowo, a od roku 1878 do 1880 za kontraktem, zawartym wspólnie z innymi zakładami drukarskimi w Lwowie z Wydziałem Krajowym. Roboty te, sprawozdania, budżety i wnioski przeznaczone były przeważnie dla Sejmu Krajowego. W czerwcu 1879 roku zakontraktowała drukarnia dostawę druków kancelaryjnych dla wszystkich oddziałów c.k. Namiestnictwa i niektóre druki dla c.k. Starostw, które nieprzerwanie do tego czasu w tej drukarni bywają wykonywane. Odtąd rozszerzała się drukarnia stopniowo w miarę napływu roboty. W roku 1879 sprowadzoną została 3cia, w roku 1884 czwarta, w roku 1889 piąta, a w roku 1899 szósta maszyna pospieszna, — które dotąd maszyny poruszane były siłą ręczną, zastąpioną została od lutego 1901 sześcioma motorami elektrycznymi o sile 6 koni, a sale maszyn i zecerni oświeca 90 lampek żarowych. Stan personalu z końcem roku 1901 przedstawia się następująco: 1 Dyrektor, 2 technicznych dysponentów, 1 Buchalter, 26 zecerów, 5 uczniów, 2 maszynistów, 15 nakładaczek, 6 pomocników przy maszynach, 2 woźnych.—

Oprócz robót rządowych, t.j. c.k. Namiestnictwa, c.k. Wyższego Sądu Krajowego, c.k. Rady szkolnej Krajowej, c.k. Dyrekcyi Policyi i c.k. Dyrekcyi funduszu propinacyjnego, z Redakcyą i Administracyą Gazety Lwowskiej, obdarzało drukarnię swem zaufaniem: Wydział Krajowy, Konsystorz metropolitalny obrz. łac., Zarząd Stowarzyszenia „Czerwonego Krzyża", Towarzystwo lekarzy galicyjskich, Towarzystwo historyczne, Towarzystwo prawnicze, Towarzystwo pedagogiczne, Dyrekcya Koła Karola Ludwika, Dyrekcya szkoły dla przemysłu artystycznego, dalej J.E. dr Edmund Rittner, Kazimierz Chłędowski, Wojciech hr. Dzieduszycki, JW. Zbigniew hr. Lanckoroński, professorowie uniwersytetu JW. dr. Ludwik Ćwikliński, drowie Roman, Tadeusz i Władysław Pilatowie, dr Oswald Balzer, dr. Stanisław Starzyński, dr. Wojciech Urbański, dr Ernest Till, Prez. X. prałat dr Zygmunt Lenkiewicz, X. Edward Borowski, X. J.J. Sygański Jan, — Księgarnie: Gubrynowicza i Schmidta, Gebethnera i Wolffa (Warszawa), Seyfartha i Czajkowskiego, Bartoszewicza, Wydawnicza polska (Kraków), Zupańskiego i Heymana (Kraków), Hoesicka, Altenberga i wielu innych, których nazwiska w zestawieniu bibliograficznem są uwidocznione.

F. Personal drukarni stanowili wówczas:

1 kierujący zecer oraz i meter-en-pages gazety

6 zecerów gazetowych

1 zecer dla Przewodnika

1 " w pewnych przemysłach

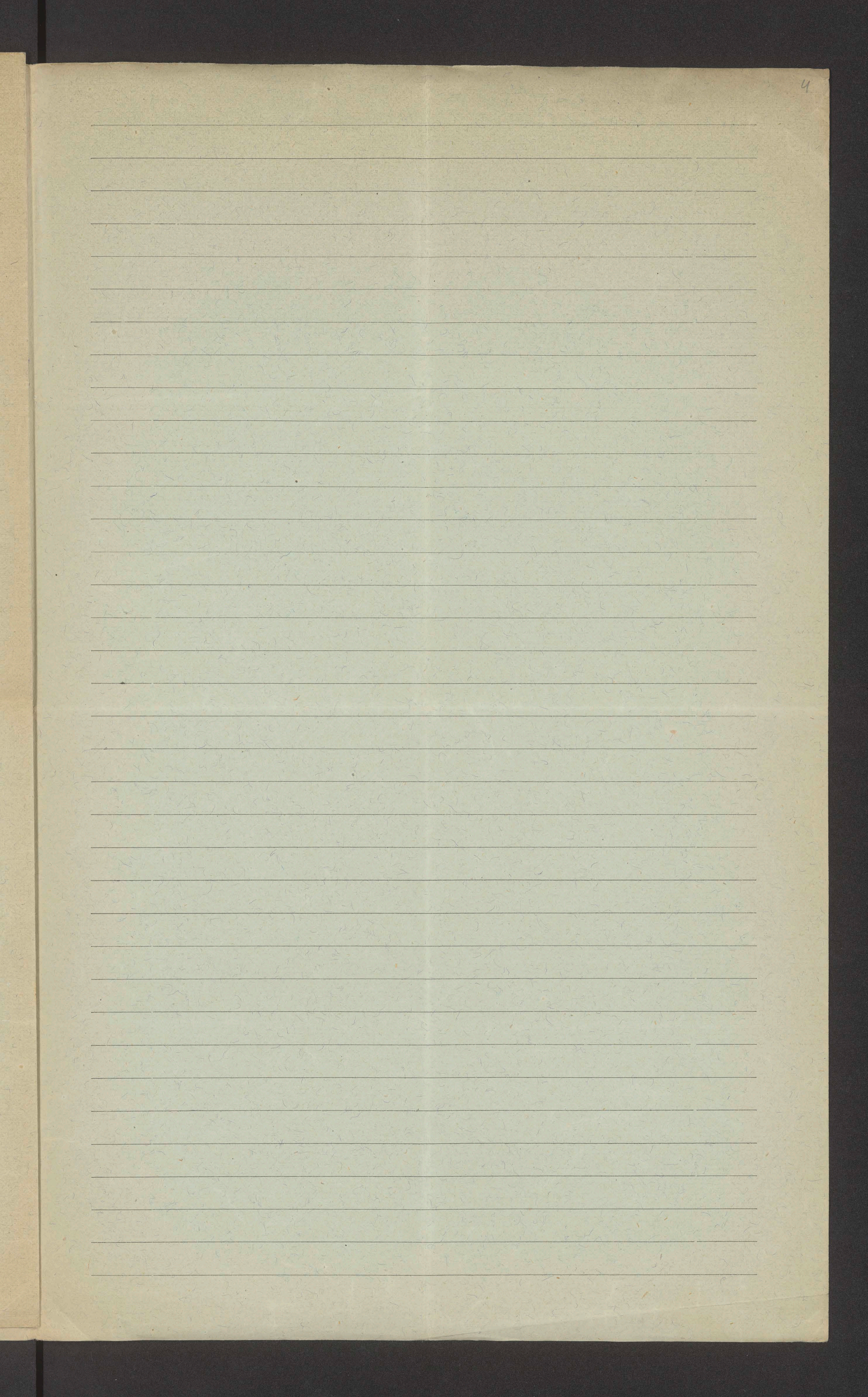
2 uczni

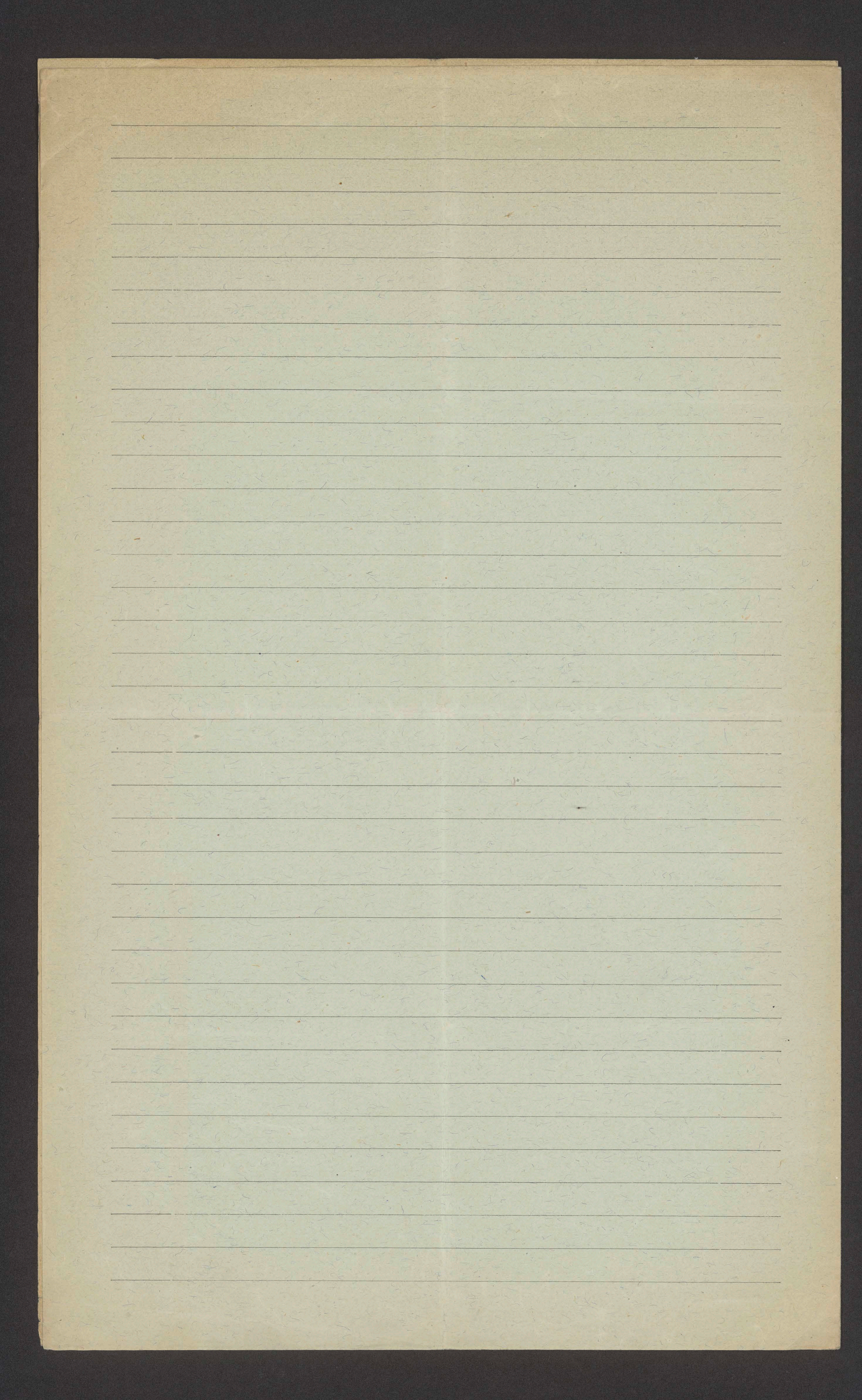
1 maszynista

4 nakładaczki

4 parobków

1 posługacz.

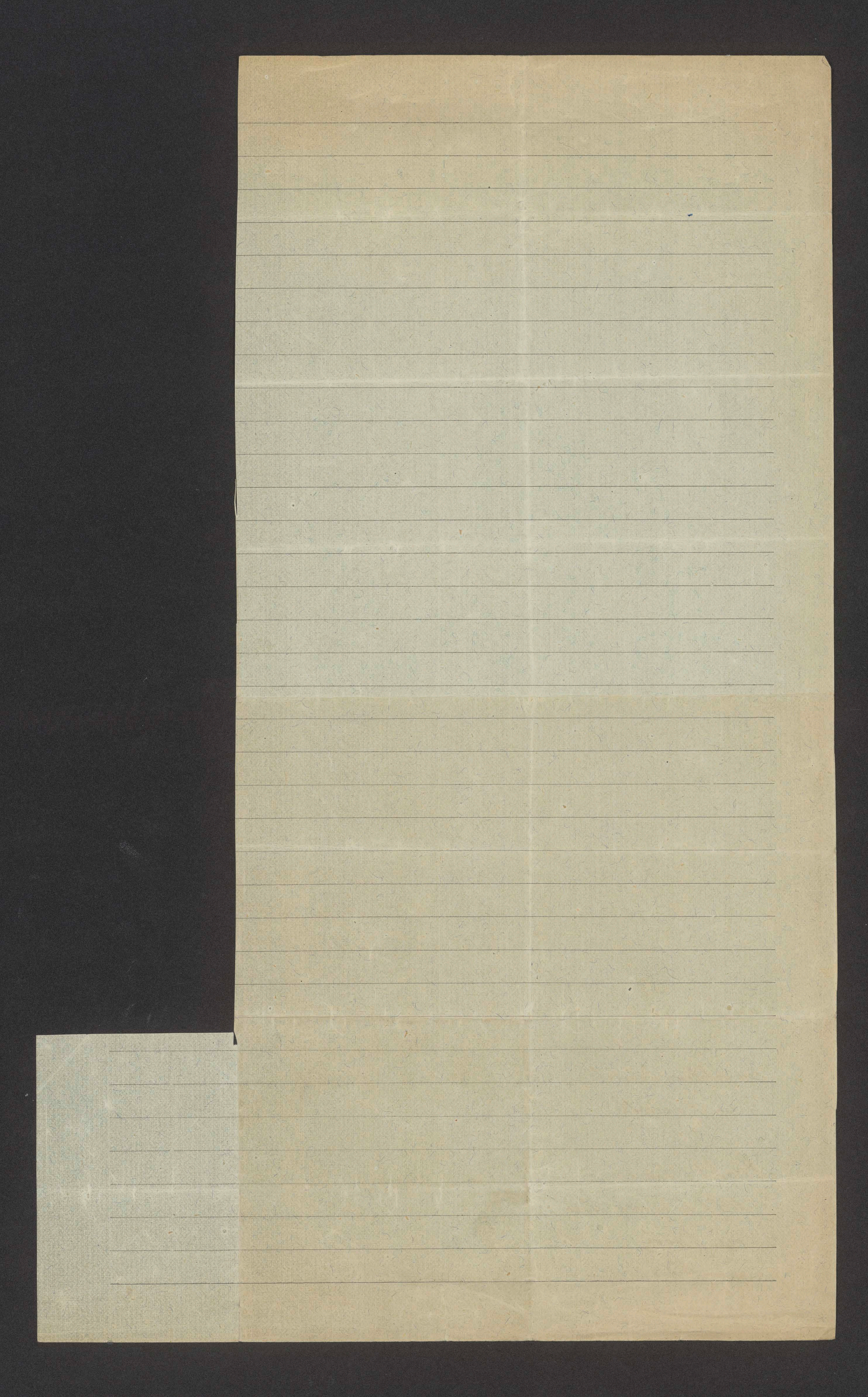

Efekt finansowy w ciągu 25 lecia.

Kapitał zakładowy: Dług 6000 złr.

Dochody:		złr.	Subsystencya właściciela rocznie	Czysty dochód czyli reszta kasowa do lokacyi	Lokacya na 4%	
w roku	1877	7055	7055	.	.	
"	1878	7763	7763	.	.	
"	1879	5710	5710	.	.	
"	1880	22.063	10.000	12063	.	
"	1881	25766	10.000	15.766	482	
"	1882	29.314	10.000	19.314	1128	
"	1883	26876	10.000	16.876	1950	
"	1884	31989	10.000	21.989	2703	
"	1885	22.860	10.000	12.860	3693	
"	1886	46.759	10.000	36759	4352	
"	1887	33.410	10.000	23.410	5997	
"	1888	39035	10.000	29.035	7173	
"	1889	41.705	10.000	31.705	8622	
"	1890	40.823	10.000	30.823	10.275	
"	1891	41.578	10.000	31.578	11.919	
"	1892	43.165	10.000	33.165	13.658	
"	1893	39.638	10.000	29.638	15.531	
"	1894	34.664	10.000	24.664	17.338	
"	1895	39.305	10.000	29.305	19.033	
"	1896	36.907	10.000	26.907	20.966	
"	1897	43.028	10.000	33.028	22.881	
"	1898	28.655	10.000	18.655	25117	
"	1899	32.321	10000	22321	26868	
"	1900	36.449	10.000	26449	28836	
"	1901	28.974	10000	18974	31.047	
Razem	25 lat	785.812	240.528	.	33.048	Ogólny dochód brutto
Razem do lokacyi kapitał	.	.		545.284		
Razem 4% odsetki					312.617	1.098.429

Majątek z końcem r. 1901 powinien stanowić kwotę i inwentarz ? — 857.901

Noworoczne 1903

		Kr.	h.
Administracya			
p. Nowicki	200		
Pisarski	100		
Sokołowski	60		
Chomicki	50		
2 Woźnych	30		
Stróż	5	445	
Ekonomat.			
Zarządca	200		
Woźny	20		
Stróże	14	234	
Namiestnictwo:			
Sprawdzanie	50		
Kryha	20		
Woźni	20	90	
Oficyna			
Zarządca	600		
Niedopad st.	200		
Niedopad mł.	200		
Buchhalter	200		
W. Walery	200		
Gazeta Czasopism i Przewod.	230		
Pomocnicy	70		
Maszynista	40		
Maszynistka zabor 140 garn. 140	280		
Uczniowie	28		
Parobcy	70		
Franciszek	20		
Stróż	10		
Listonosze	6		
Kominiarz	2	2156	
Razem		2925	

Wypł. Ketor

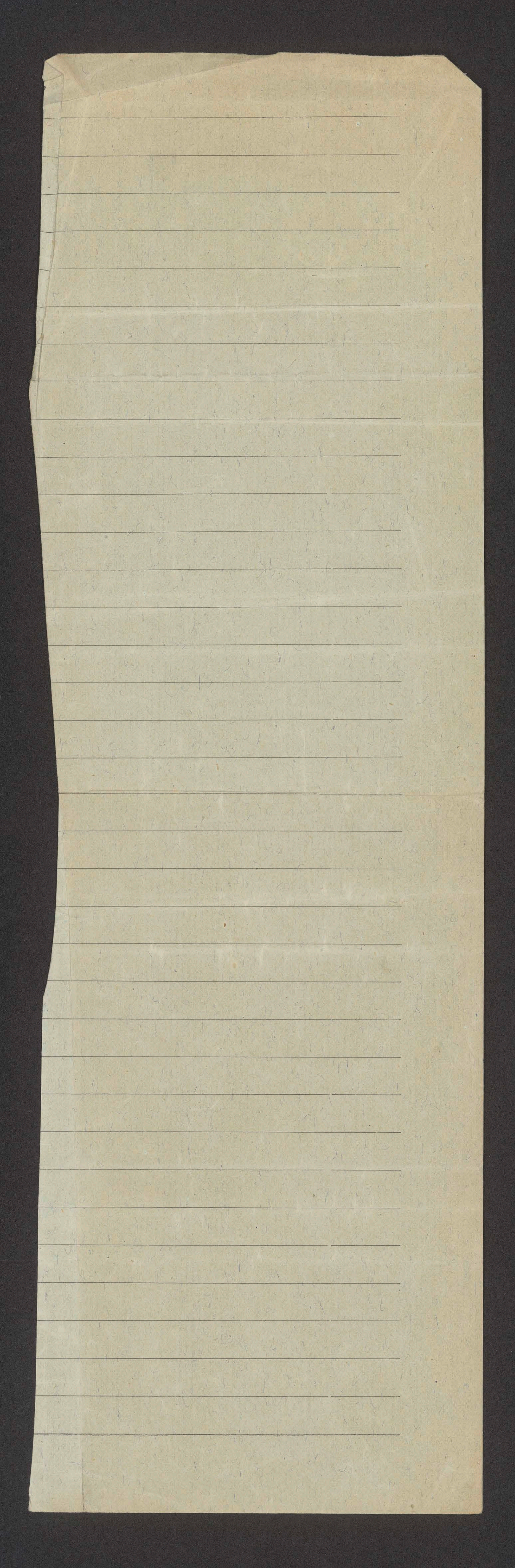
Czynsz 1381 K

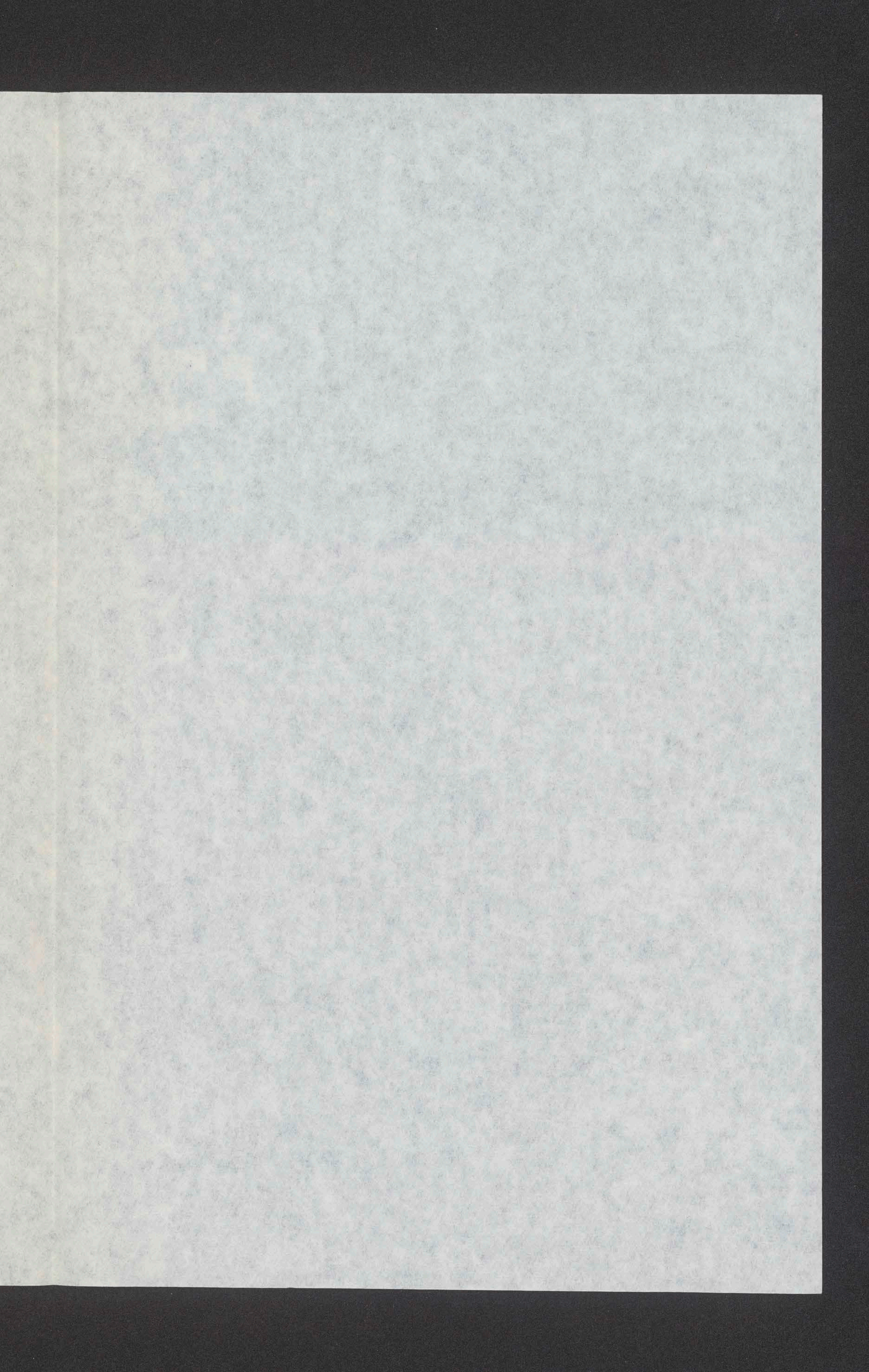
Podatek wodociąg. 110 K 13

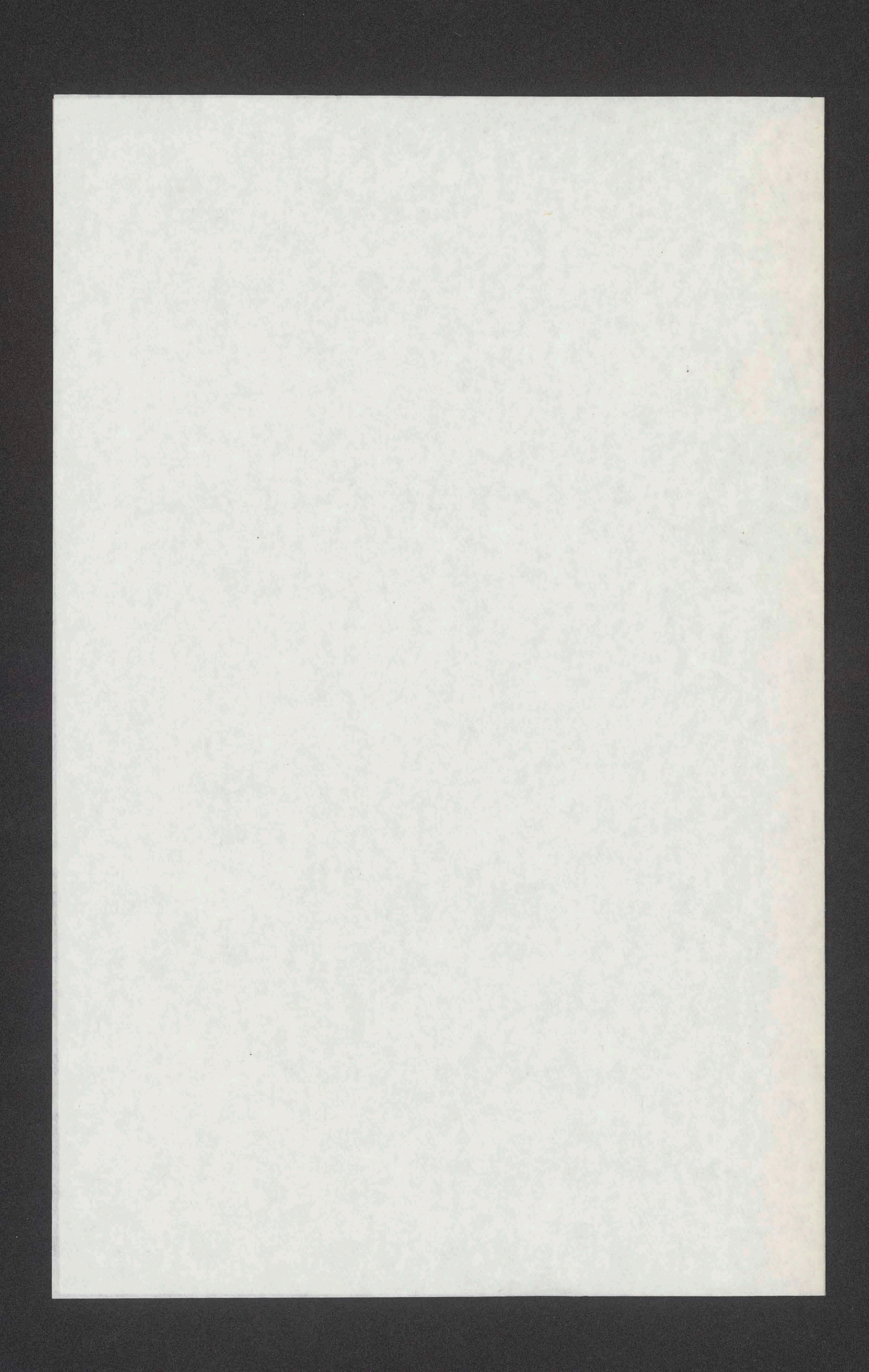
1491 K 13

2925
140
2785

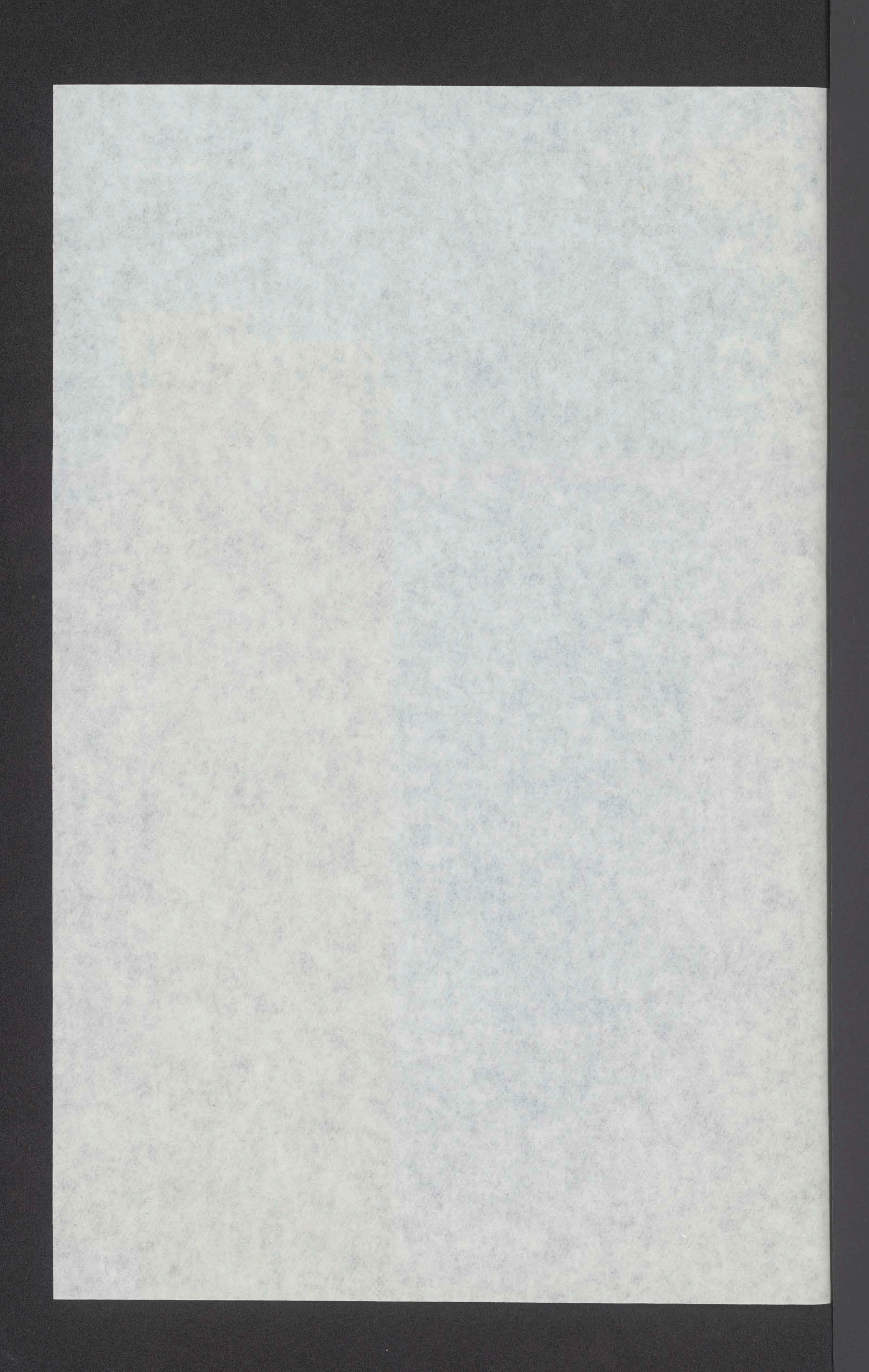
W. L.

Notatki dotyczące finansów drukarni.

A.

Śp. Weber miał w Drukarni wierzytelności (pensya 500 K., zapomoga na wyjazd 600 K., tantyema za II Kwartał itp.) razem | 1223 K. 71 h

Nadto dał Niedopad z kasy drukarnianej:

Do rąk wdowy gotówką	800 K.
Zapłacił czynsz za mieszkanie	378 K.
Zapłacił [illegible]	29 K. 13 h.
Oddał wdowie resztę gotówką	16 K. 58 h.
Razem tedy	1223 K. 71 h

Koszta pogrzebu wynosiły	733 K. 86 h.
Wdowa policzyła sobie koszta lekarza, apteki, usługi itp.	206 K. 40 h.
Zapłaciła tedy Drukarnia	940 K. 26 h.

Pomnik ma kosztować 1700 K.
a koszt ten, nie pytając się mnie wcale, zwalił p. Sowa [illegible] na mnie, tak że razem zgon śp. Webera obciąży mnie sumą | 2640 26 h.

B.

Z powodu jubileuszu podniósł Weber (który mu podwyższeniem pensyi na 500 K. miesięcznie), że pominął wszystek z powodu, że kiedy podniesiono mu pensyę na 45 tygodniowo on pobierał ją 2 razy na miesiąc po 90 zł zamiast tygodniowo po 45 zł.

Różnica ta stanowi rocznie 180 zł.

Podwyższenie oto nastąpiło dnia 1 Kwietnia 1891 a rocznica jubileuszowa 1 Kw. 1902.

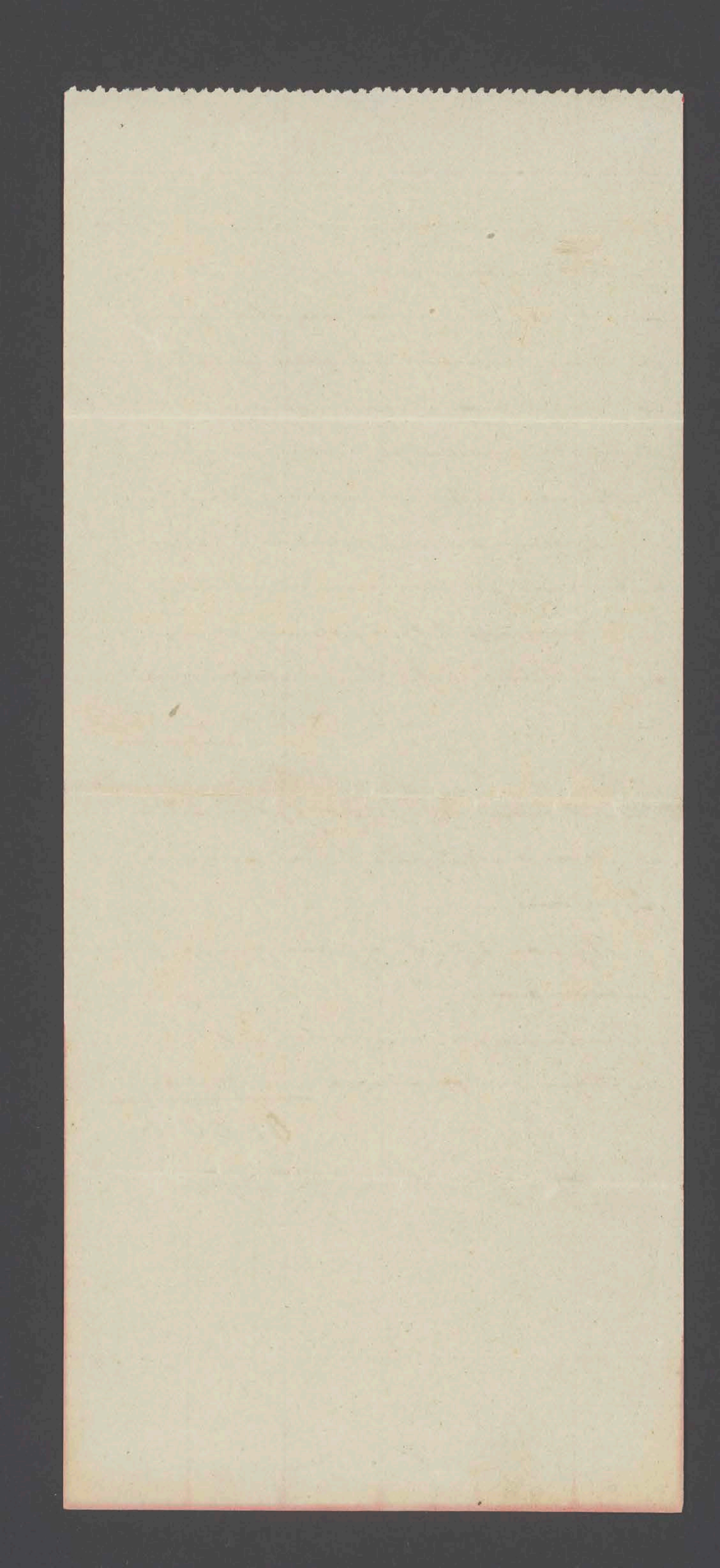
Wyrównanie tedy tej różnicy rozciągałoby się na przeciąg lat 11., co czyni razem:

180 zł X 11 = 1980 zł

Przed śmiercią śp. Weber przyrzekł zwrot w obecności Niedźwiada (ojca) należytości tej zwrócić.

Wynika tedy, że z powodu zgonu śp. Webera wypłacić muszę.

Koszta pogrzebu, pomnika etc.	2640 K.
Tytułem zwrotu należytości	3960 K.
Razem	6600 K.

i. p. Weber	500 K.	miesięcznie	=	6000
Wny P. Walery	100 K	"	=	1200
Wny P. Mühlner	100 K	"	=	1200
Niedopad jun. +20	60 K	tygodniowo	=	3120
Niedopad sen. +20	30 K	"	=	1560
Engel	45 K	"	=	2340
				15.420

Niedopad 90 [80] tygodn. . Nadwyżka 1560 K.
Engel 60 [65] tygod. Nadwyżka 780 K.
Walery 2400 tygod. Nadwyżka 1200 K.

Razem 3540 K.

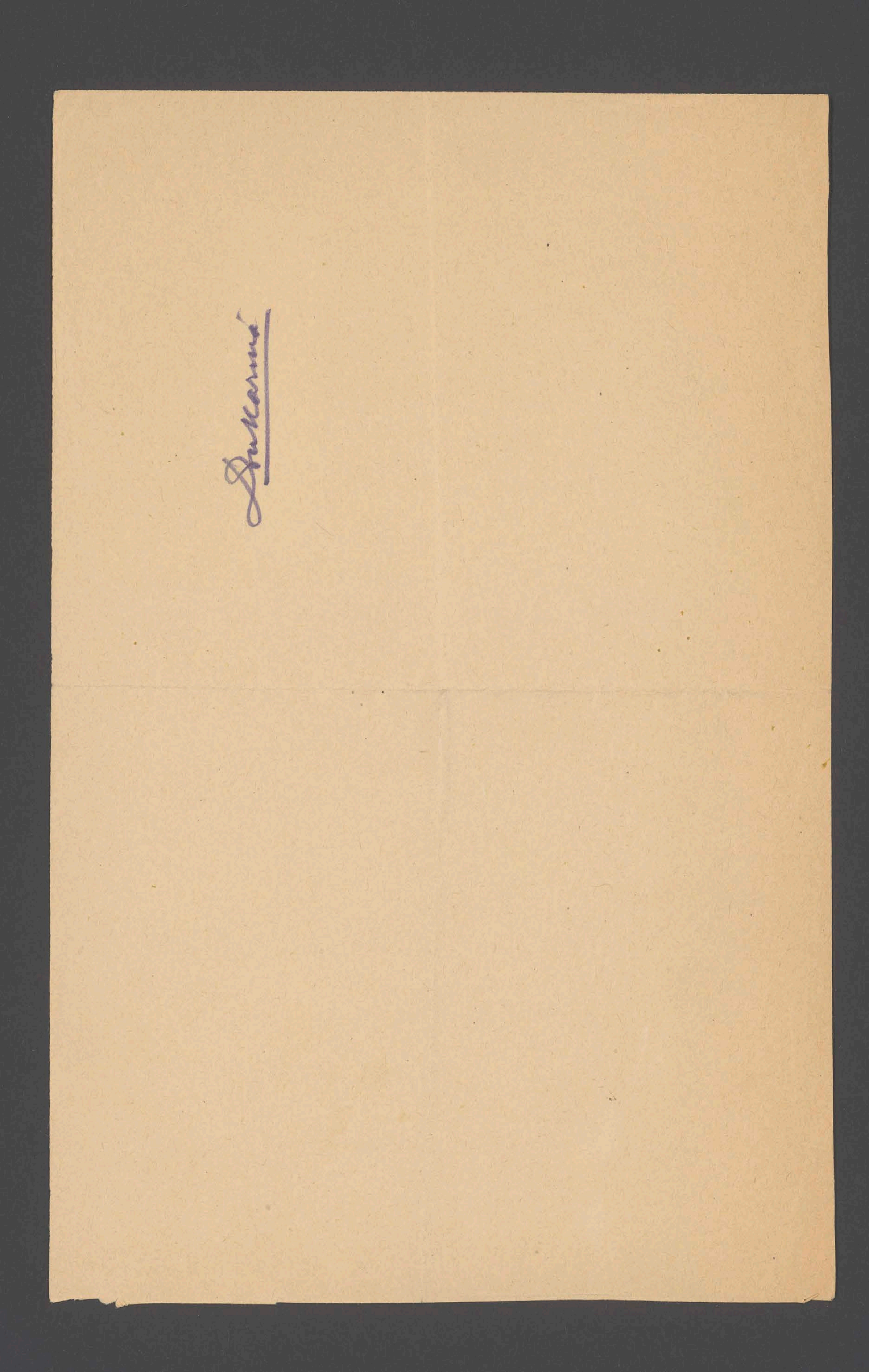
52
40

2080
1200

3280

~~6000~~

2000

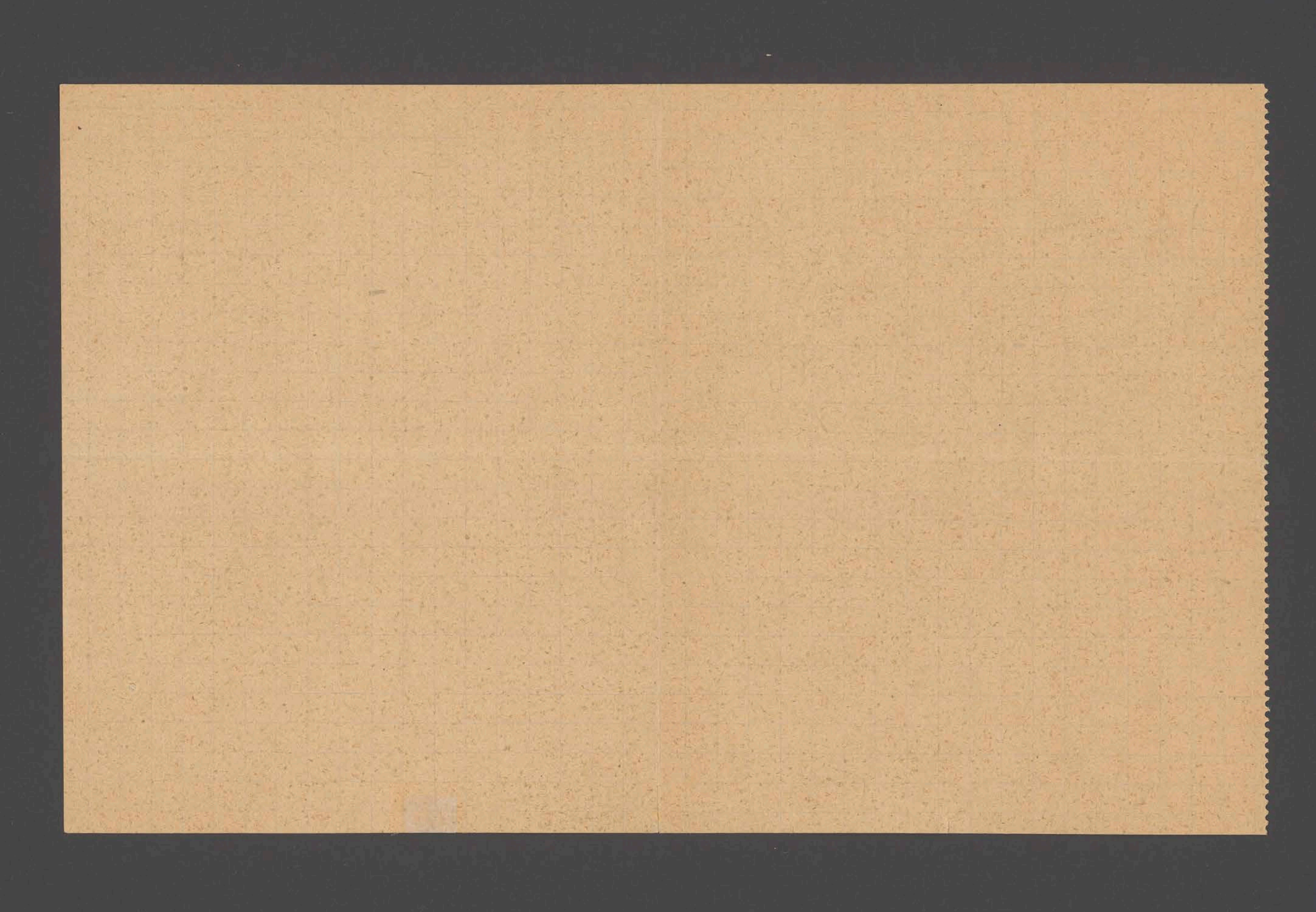

Leonarda Weber

Dr. Franciszek Sauer

około 31.000 K. i losy złożono 18/8 03

prawo dyspozycji każdemu z osobna

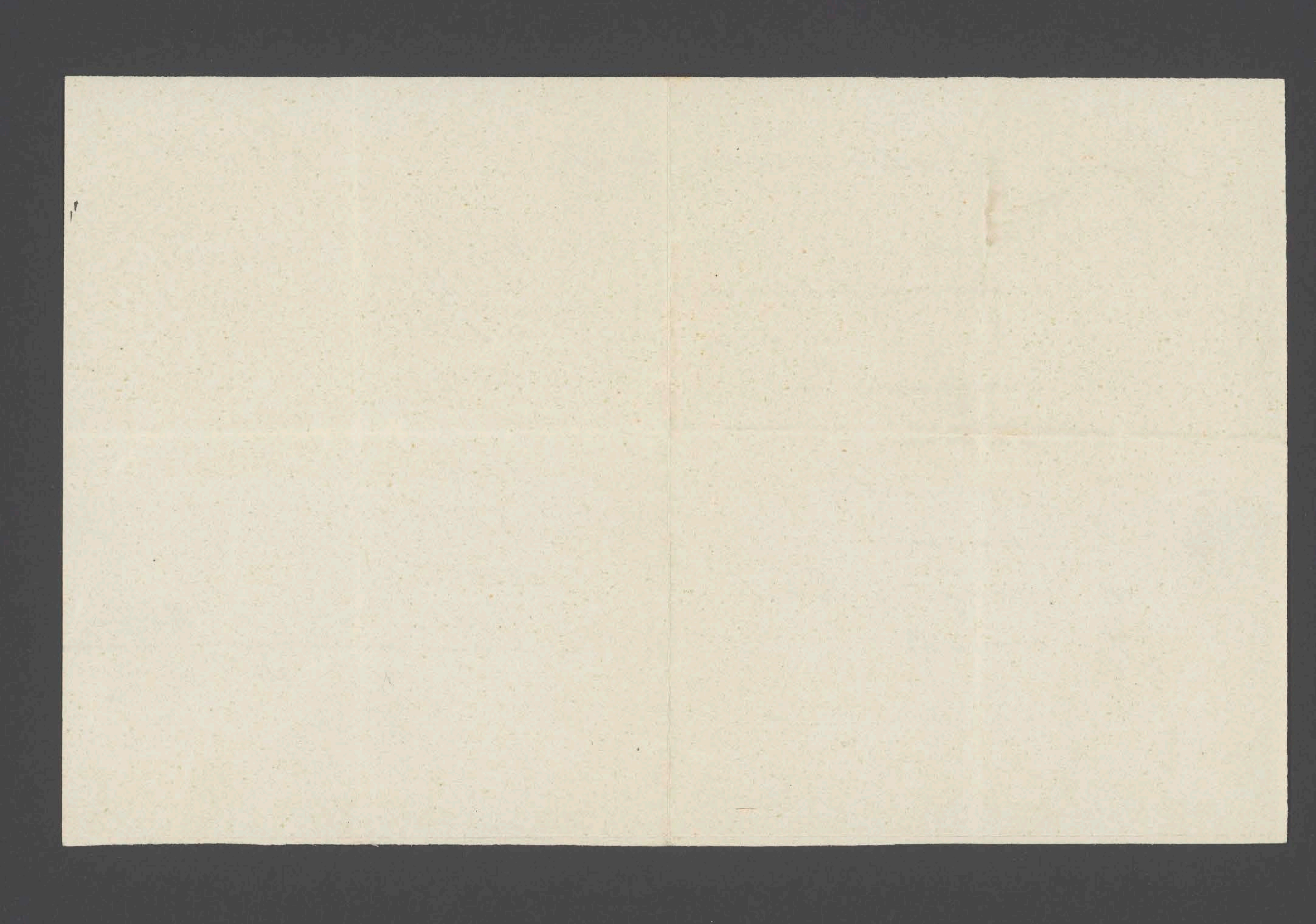

11

Przychód brutto roczny z Gazety . . . . . 31.200 f

Wydatki: 1) papier . . . . 6.600 f
2) zecerzy części politycznej . . . 8.350 f
3) " " cyklonej . . . 4.528 f
4) maszynista . . . . . 1.000 f
5) parobcy . . . . . 1664 f
6) maszynistki . . . . 1296 f
7) woźny . . . . . 250 f
8) zarząd i lokal . . . 2000 f
9 czcionki . . . . . 500 f — 26.188 f

5.012

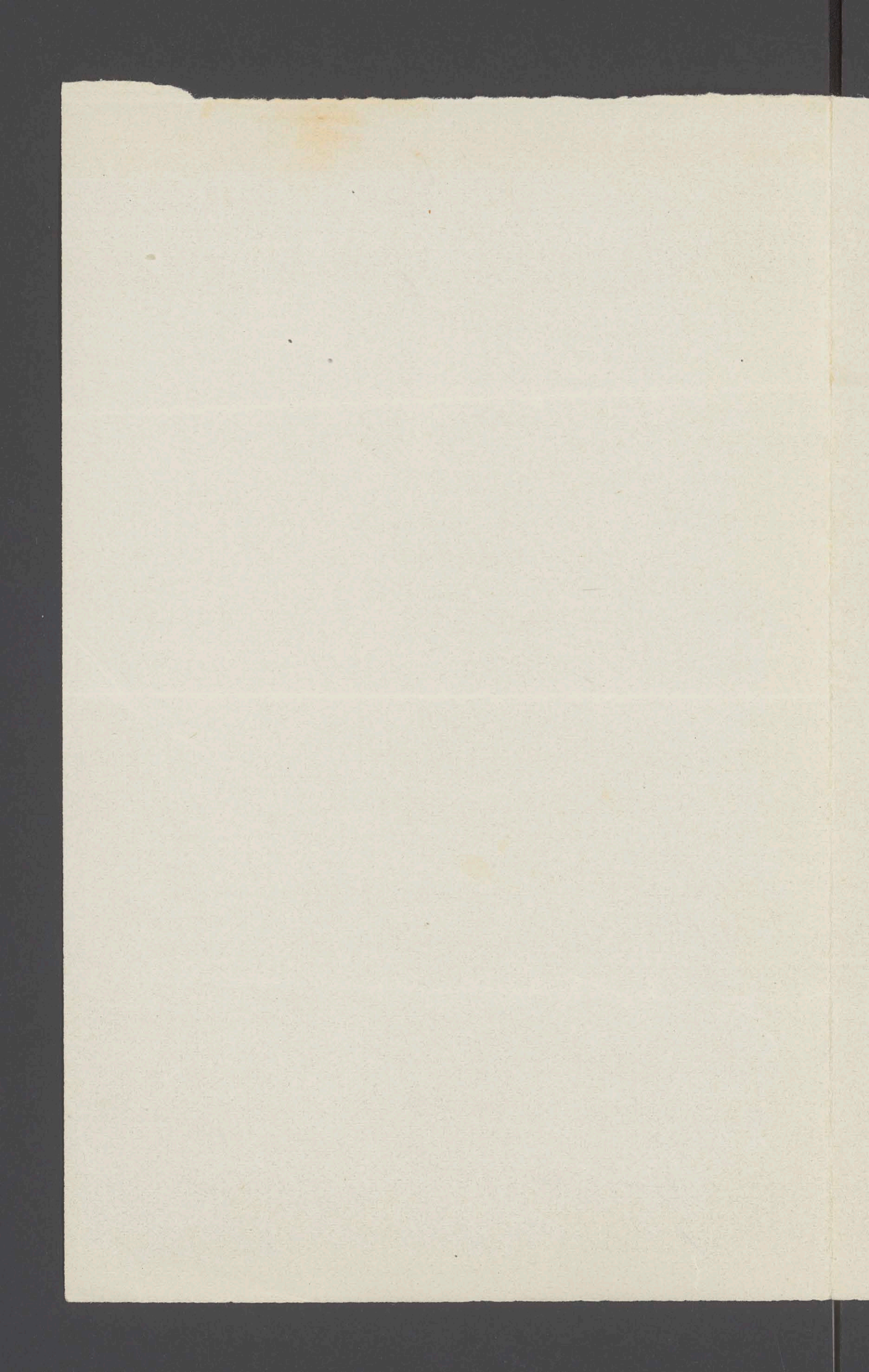
§. 4 powiada, że liczba ogólna stron części Kolumn w całym roku nie może być nigdy niższą niż liczba, jakaby wypadła, gdyby Gazeta w połowie swoich numerów na 4 w drugiej połowie na 5 Kol. wypełniła

§ 15 za 1 arkusz 26 zł
za każdy następny 10 zł 40
ponad 5 ark. 4 zł 40

§ 16 1 i 2 sztuka ponad 600 po 1 zł 10 x
3 sztuka 1 zł
4 i 5 90 ct
6 i dalsze 80 ct
(od 51 arkusza liczy się dla sztuki)

§ 18 gdyby ceny papieru w górę w skutek nowego cennika którą zdamy podwyższone były, na podstawie tymże wypracowania o fabryk.

x) zmiana z r. 1882
1, 2, 3 sztuka po nad 600 1 zł 10
4, 5, 6 " " 1 zł
7 i dalsze 90

v. 1887 opust 6% opust
1893 opust 7% "

osob.-dochodowy 8/6 905 730.–
1/12 – 730.– 1.460.–

zarobkowy
I 313.– 10/1
II 313.– 11/4
III 259.56 4/7
IV 259.72 10/10 1.145.28

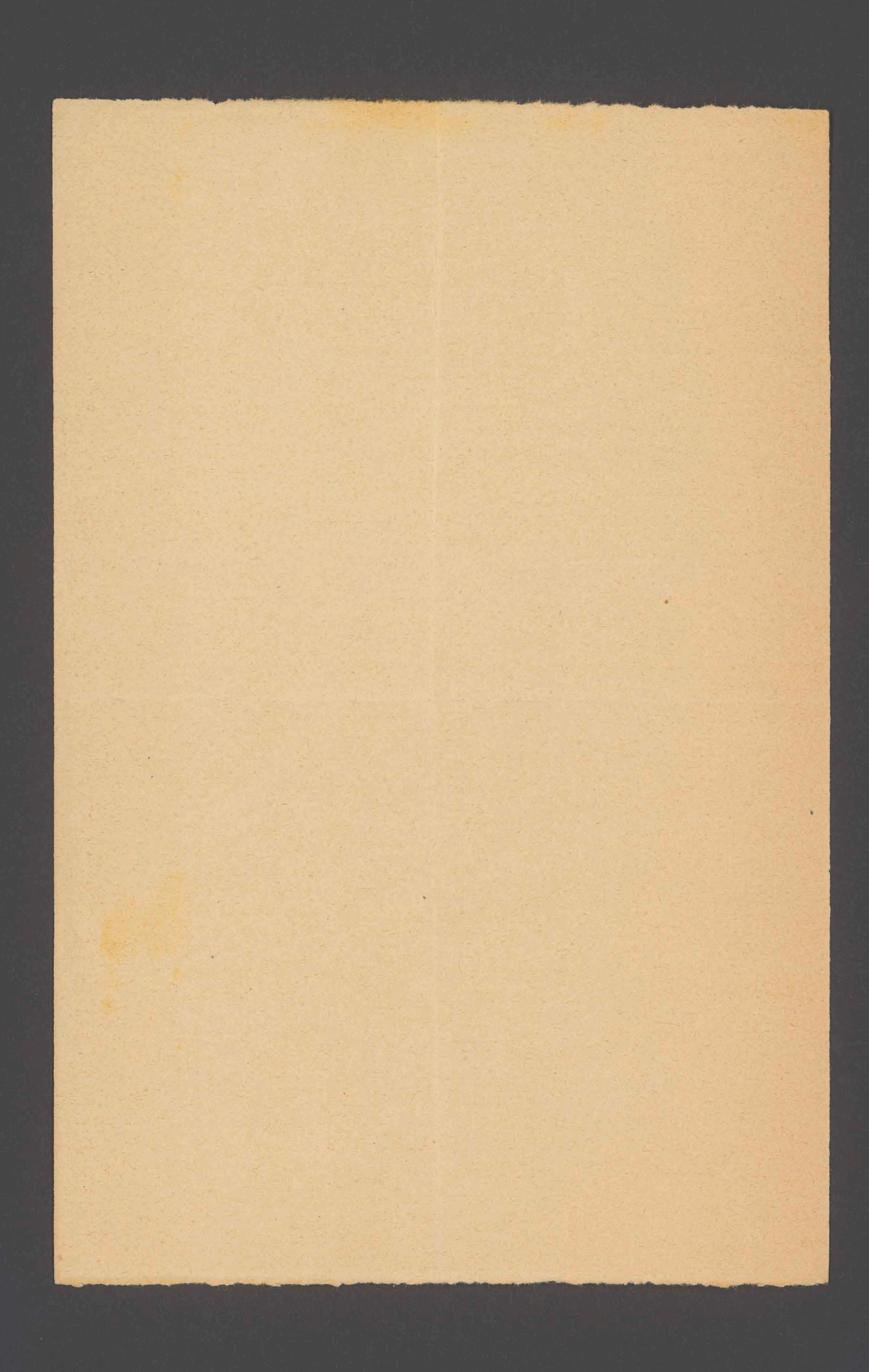
gruntowy i domowy
12/1 600.–
11/4 670.–
1/7 1.50
4/7 676.–
10/10 674.53 2.622.03

rentowy JW Pani 26/6. 67.52 — 67.52

gminne i czynszowy
5/1 118.15
28/3 118.–
26/6 140.–
6/10 129.– 505.15

1905

wodociągowy.
5/1. 85.12
28/3 85.12
26/6 85.13
6/10 85.12 340.49

15

Obliczenie „Gazety Lwowskiej" za czas od 2/2. 904. do 30/1. 905. (t.j. cały rok.)

Administracya zapłaciła za druk i papier . . . . . 61.578·99

z tego zapłacono zecerom . . . 28.710·99
" za papier . . . 12.578·10
Koszta druku, lokalu, etc. . . . 10.344·— 51.633·09

Pozostał zysk 9.945·90

10.344
3.276
7.068

Porównując wydatki z cenami kontraktowemi za skład i druk **bez papieru** okazuje się

niedobór . . 4.157·18

a więc zysk na papierze wynosił 14.103·08

Podług nowego cennika przypadałoby zecerom 41.932·92 + 13.221·93
odliczywszy dotychczasowy zysk 9.945·90
okazałby się **niedobór** 3.276·03

Licząc każdy arkusz edyktów jak polit. t.j. po 52 K

zapłaciłaby Administracya 74.847·60 więcej o 13.268·61
Wydatki: zecerzy . . 41.932·92 . . . . . więcej o 13.221·93
papier 12.578·10
Lokal etc. 10.344·— 64.855·02

Pozostałaby nadwyżka 9.992·58

28/10. 905

J. Engel

Regie (Koszta) Gazety Lwowskiej.

Lokal	1250 k.
Maszynista	2080 "
Nakładający	2600 "
Światło, opał	200 "
Odnow. czcionek	700 "
Razem	6830 "

Do tego doprowadzenia części kosztów dyspozytorskich, kancelaryjnych etc.

W okresie od IV. kwartału 1904 do III kw. 1905. wynosiła suma za druki dla c. k. Namiestnictwa:

Ogólna suma brutto	181.753·65
Po odciągnięciu opustów	143.795·64
To jest opust dotychczasowy	37.958·01

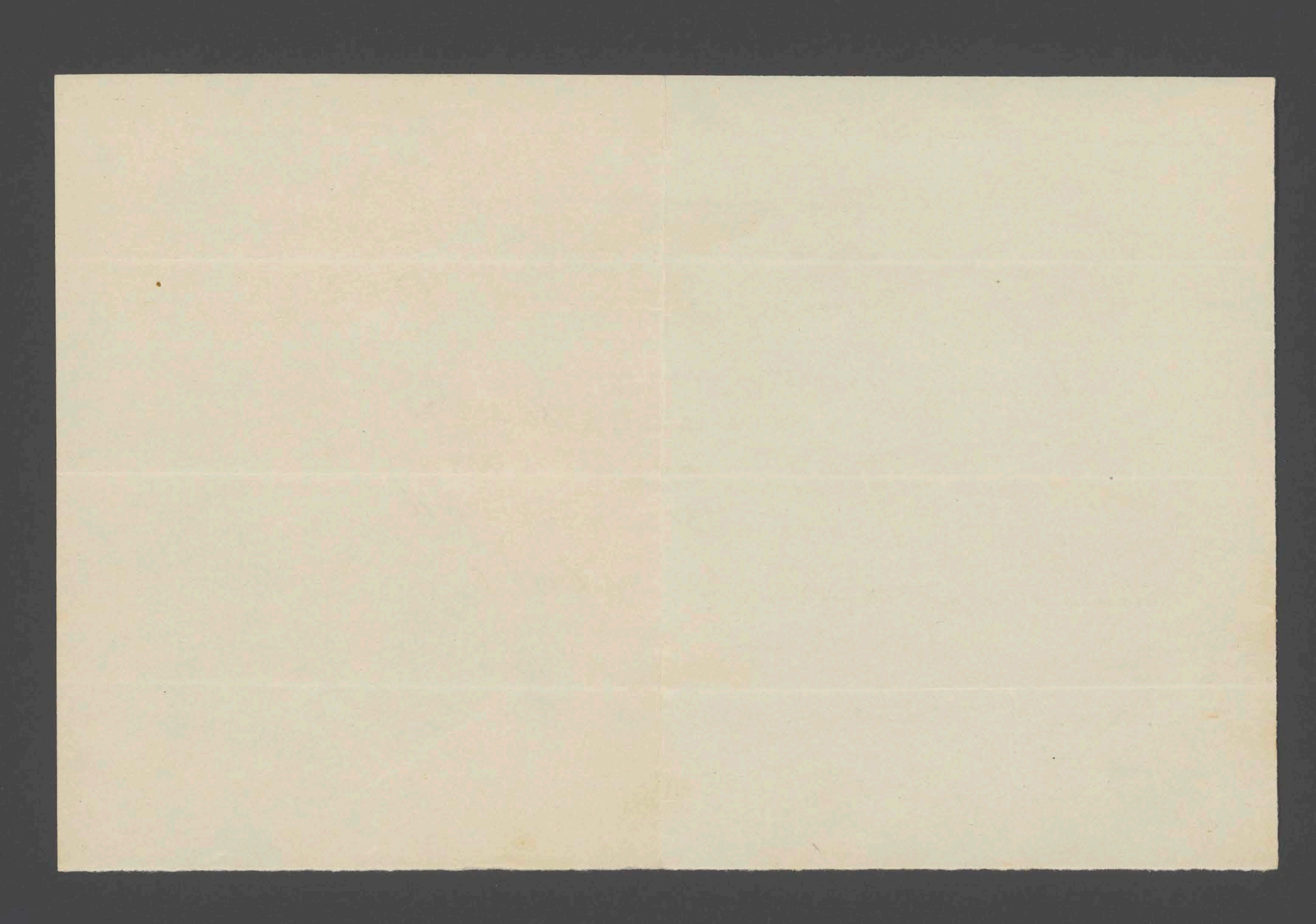
Od ogólnej sumy 181.753·65 wynosiłby opust:

20% . . .	36.350·73
25% . . .	45.438·41
30% . . .	54.526·10

Licząc ryzę po 500 wynosiłby opust 6.195·66

21% = 38.168

22% = 39.985

Namiestnictwo opusty: 16% przy składzie i druku.
7% od brutto I opust
8% " II "
2% " ostatni opust
} od całej należytości t.j. składu, druku i papieru.

t.j. około 25% od każdego rachunku

Gazeta lwowska: I opust 6%, II " 4% } od druku i papieru (w roku 3200 f)

Narodna Czasopys: 15% opustu od druku i papieru. (w roku 1500 f)

Dziennik urzęd. opust: 33% na druku i papierze

Obecny netto dochód z Gazety Lwowskiej z druku i papieru jest około 5000 f
a właściwie tylko z papieru, albowiem ze składu i druku niemam żadnego.
" " Narodnej Czasopysy " " " 3.000 f

~~115~~ ~~113~~

Notabli

o gornje Dubrave

Dubrava okolo 47 000
Gojita i okolo 30 000
Gazpić okolo 8 000

85

Dubrava

Ana Nesrsić!

Kenjić

Administracya zapłaciła za Gazetę od 1 stycznia do 31. października →	Wydatek		Dochód 25.117	71
Wydatki:				
Płace zecerów polit. części gazety	5697	50		
za V i VI. kolumny wypłacono	1357	30		
Za edykta w październiku	813	22		
Kreskiewicz	774	.		
Uczni przy edyktach i przy gazecie	596	.		
Pomoc pomiaka przy tabel. edyktach	100	.		
Maszynista część	660	.		
Parobcy } część	1360	.		
Nakładaczki } część	1180	.		
woźny	220	.		
Zarząd i buchalterya (część)	1000	.		
Czcionki	400	.		
Zużycie maszyn 5% (trzech)	500			
Farba, masa, smarowidło i t.d. (część)	300	.		
Lokal (część)	700			
Podatki (część)	800			
Papier wypłacony	5264	90	21822	92
./.	.	.	3294	79

Nadwyżka z papieru czyni 5597

" ogólnego dochodu 3294 . 79

Dokłada się z nadwyżki papierowej do druku gazety **2302 zł 21 ct**

Drukarnia

Perret et Vibert
Maison des Bambous
Rue Quatre Septembre
Paris

Stan rachunku.

1/2 1912	otrzymałem	4.000
15/4 "	"	4.000
		8.000.

I.

1/2	Miłkowskiemu	za I. i II.	2.000
1/3	"	za III.	1.000
1/4	"	za IV.	1.000
1/5	"	za V.	1.000
			5.000

II.

6/2	Maćkowskiemu à conto kosztów przeniesienia się	750.
16/2	tenże 1/2 mies. płaca	250.
1/3	" 1 mies. za III.	500.
1/4	" " " za IV	500.
1/5	" " " za V	500.
	w kasie ubezp. —	30.
		2.530

III.

2/2	Udział —	500 k.
	koszta notar. —	10.80
22/4	Udział —	170.–
	koszta notar.	10.80
		691.60

IV.

Drobne wydatki, telegr., telefon etc. dotychczas: 43 K. 10.

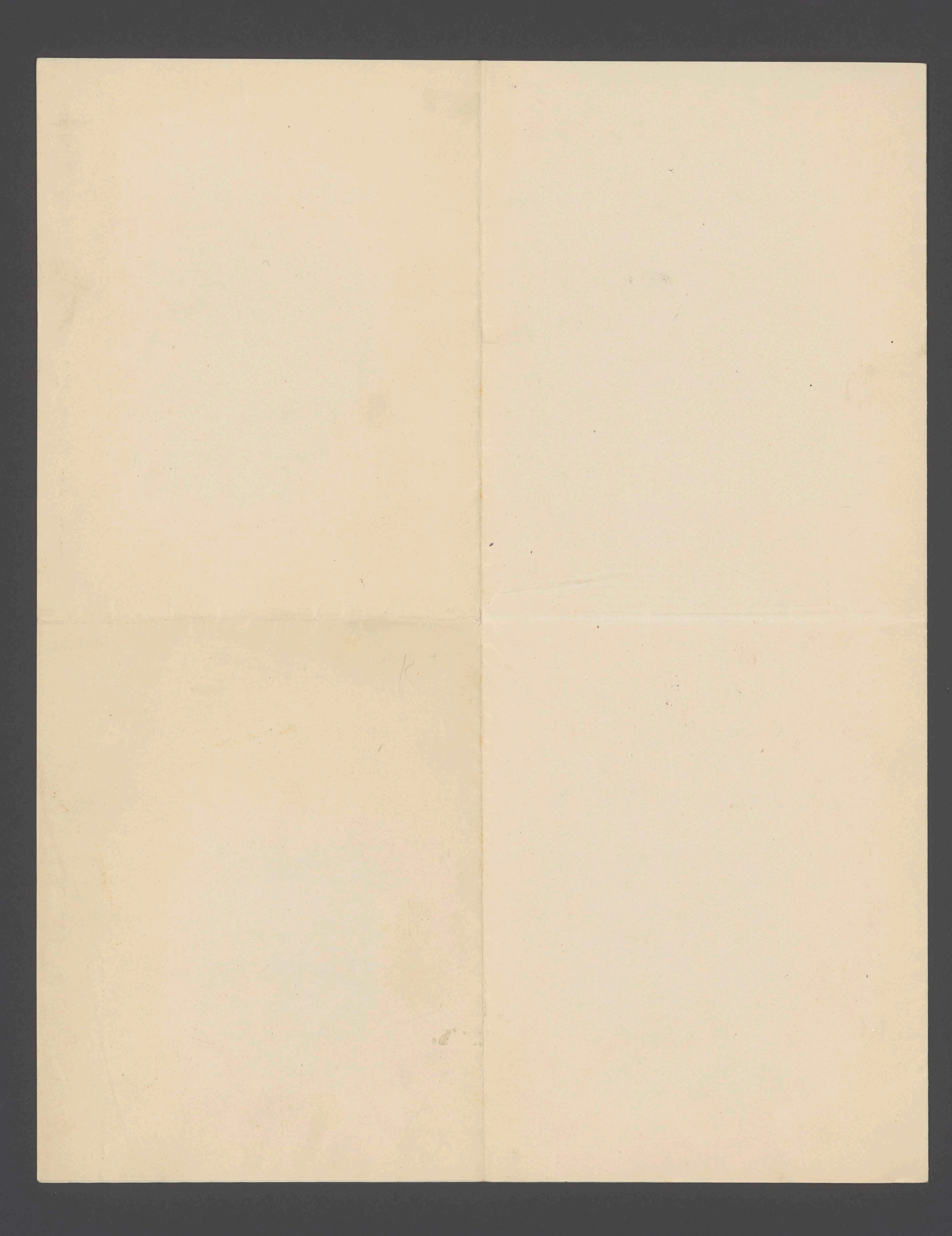
Zestawienie:

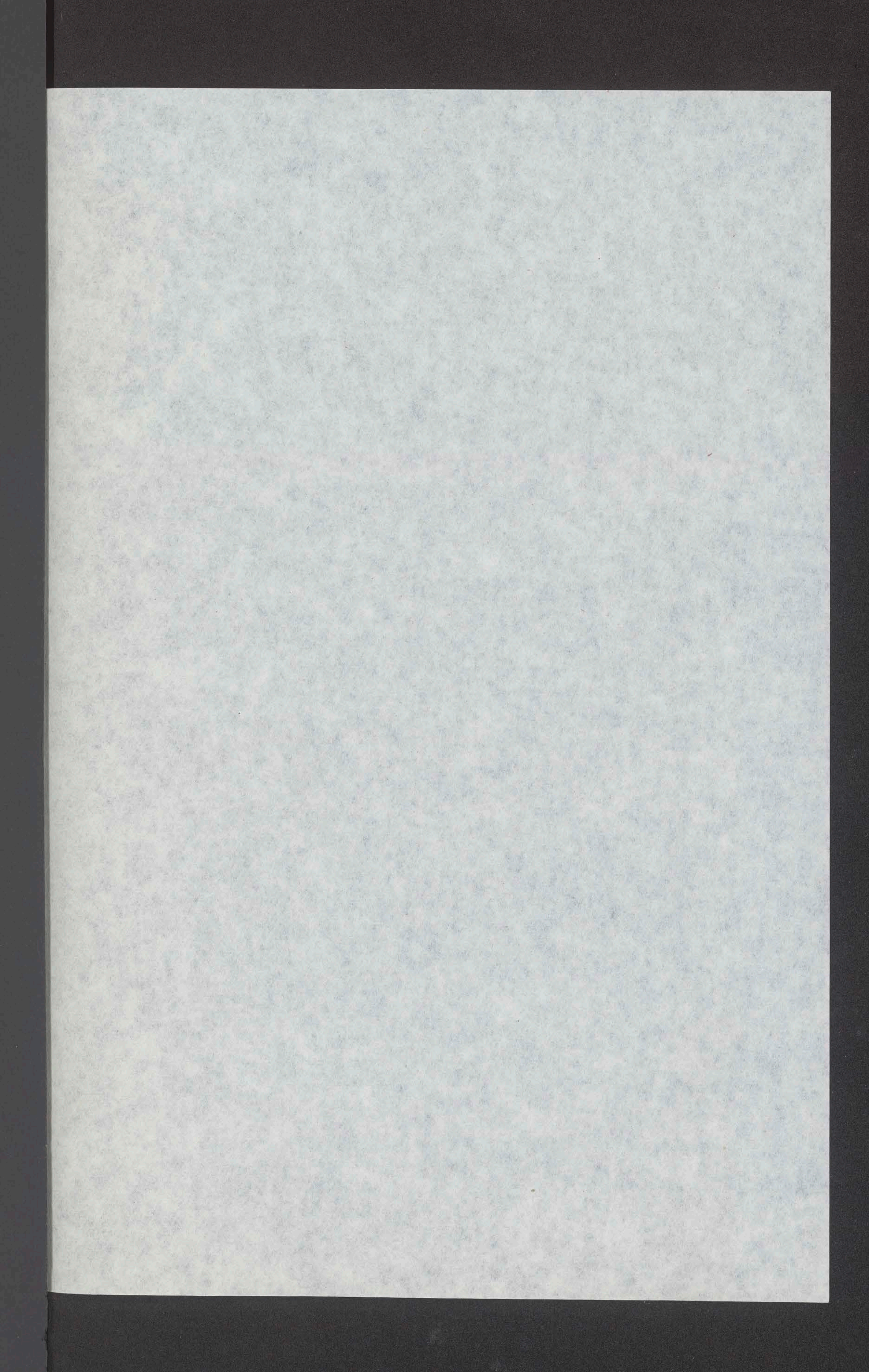
Dochody: 8.000 k.
Wydatki: 8.264 k. 70 h.

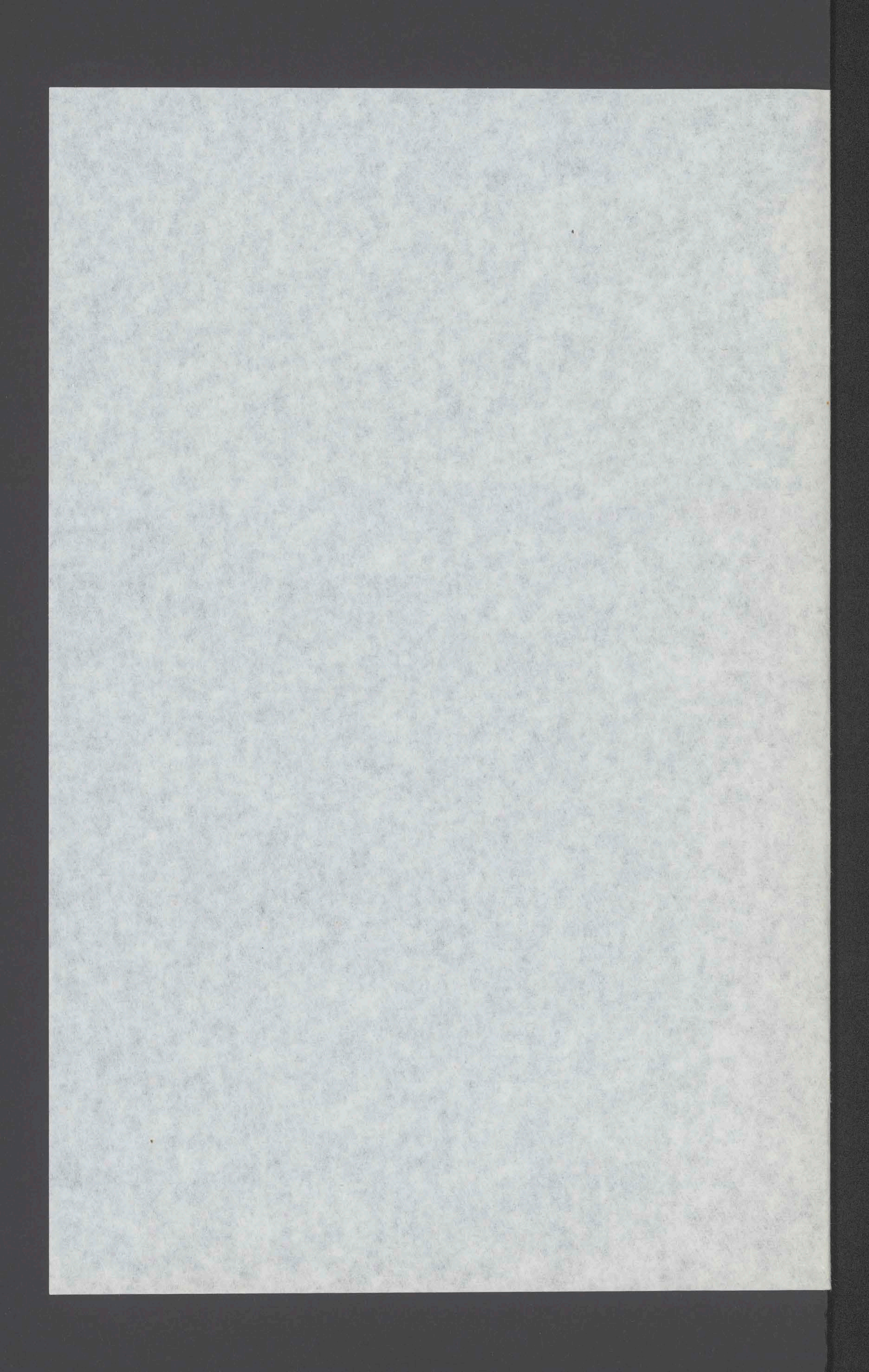
Brakuje: 264 k. 70 h.
na Czerwiec Miłk. 1000 k.
" " Maćkow. 500 k.
Potrzeba: 1.764 k. 70 h.

Wydano:	
I.	5000 k.
II.	2.530 k.
III.	691 k. 60
IV.	43 k. 10
	8.264 k. 70

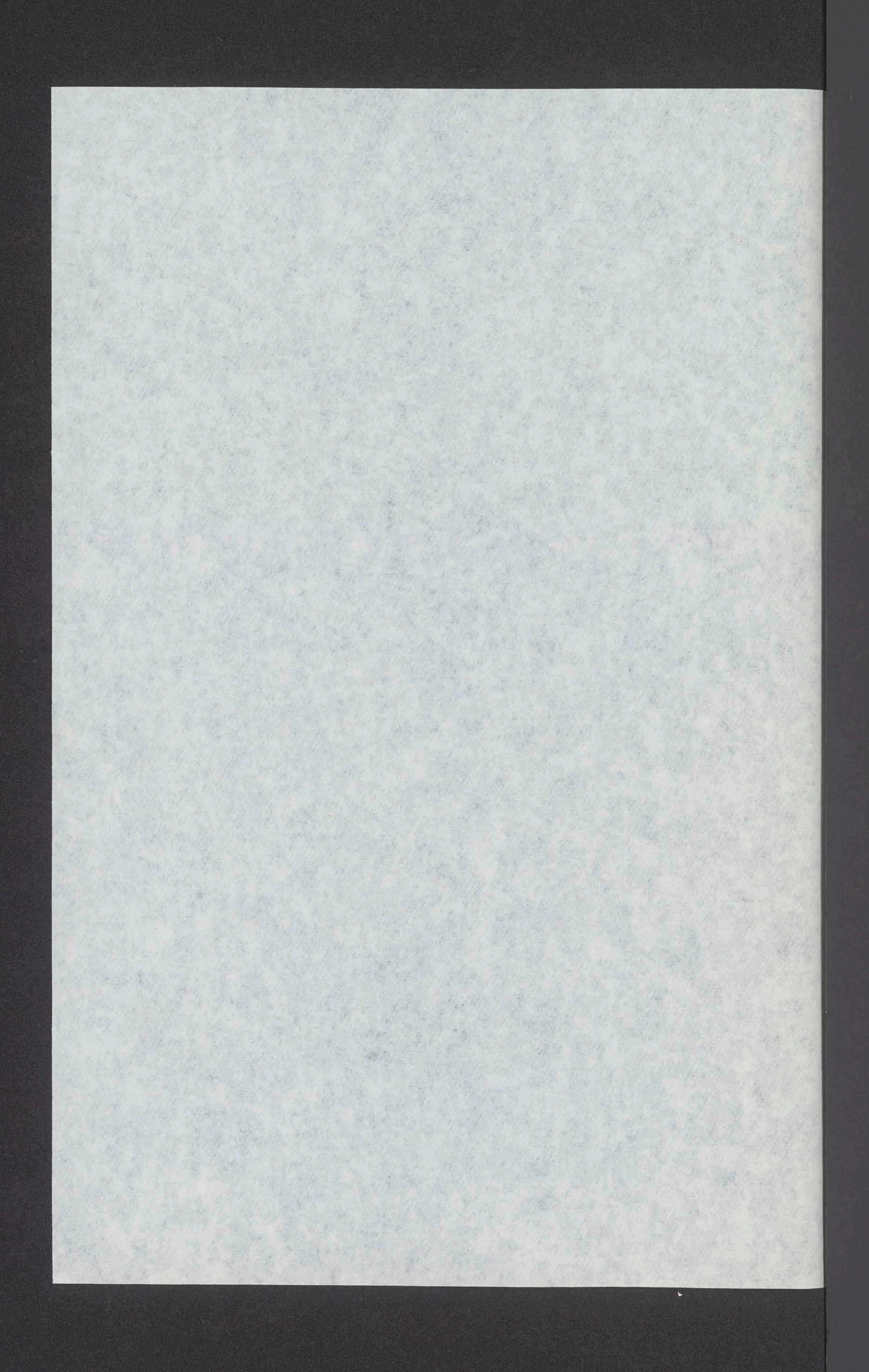

Materiały dotyczące funkcjonowania drukarni.

Wien, 1. Jänner 1900.

P. T.

Infolge ganz bedeutender Preissteigerung sämmtlicher **Rohmaterialien,** sowie der **Kohlen** und insbesondere des infolge anhaltender ungünstiger Wasserverhältnisse eingetretenen grossen Mangels an **Holzstoff,** sehen wir uns veranlasst, die Preise für **holzhältige** Papiere um **10%**
für **alle anderen** Papiersorten vorläufig um **5%**
zu erhöhen.

Nachdem eine weitere Preissteigerung des Rohmaterials voraussichtlich zu erwarten ist, können wir bis auf Weiteres Aufträge nur **freibleibend** übernehmen und behalten uns weitere Verständigungen von Fall zu Fall vor.

Hochachtend

„Elbemühl"
Papierfabriks- und Verlags-Gesellschaft.

Nettingsdorfer
Papierfabriks-Actien-Gesellschaft.

„Steyrermühl"
Papierfabriks- und Verlags-Gesellschaft.

Adolf Hamburger.

P. Piette.

Leykam-Josefsthal
Actien-Gesellschaft für Papier- und Druck-Industrie.

Actien-Gesellschaft der k. k. priv. **Pittener** Papierfabrik.

M. Diamant & Co.

Martin Kink & Co.

Gustav Roeder & Co.

Theresienthaler Papierfabrik
von
Ellissen, Roeder & Co.

Neusiedler Actien-Gesellschaft
für Papierfabrikation.

Actien-Gesellschaft der k. k. priv. Papierfabrik **„Schlöglmühl".**

Eichmann & Co.

R. Kubik.

Adolf Ruhmann.

Eingesendet von:

W. HAMBURGER
WIEN
I., Maximilianstrasse

158399

Podział czynności.

Niedopad (kancelarya)

1) Przyjmowanie robót i ich wpisywanie – w danym wypadku i kalkulacya. wspólnie

2) Przydzielanie robót do wykonania, t. j.: oznaczanie formatu, czcionek, i papieru i zamawiania papieru. wspólnie

3) Engel Porozumiewanie się z biurami Namiestnictwa i prywatną klientelą.

4) Uskutecznianie korekt i rewizyj maszynowych. – Dozór nad całą drukarnią.

Płaca tygodniowa 60 Koron

Engel (zecernia)

1) Przydzielanie robót zecerom i maszynistom i ich dozorowanie, niemniej dozorowanie papieru i maszyn.

2) ~~Porozumiewanie się w razie przeszkody~~ Zastępowanie w razie potrzeby Niedopada ~~z biurami Namiest.~~

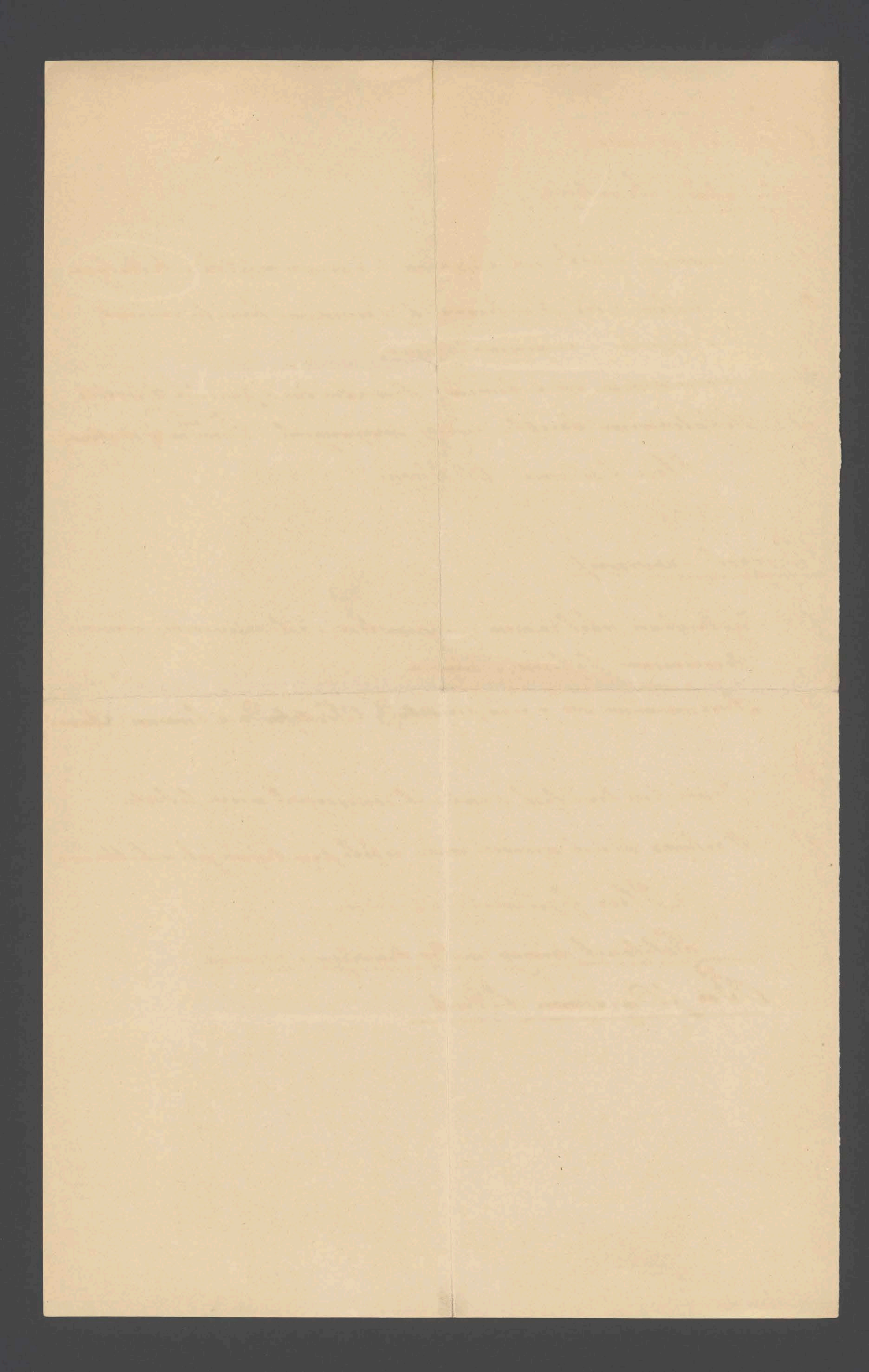
3) Czynności kancelaryjne według polecenia p. Dyrektora albo jego zastępcy. ~~Pomoc przy korektach i rewizyjach maszynowych w razie potrzeby.~~

4) ~~W wolnym od tych czynności czasie robota przy kaszcie jako instruktor uczni.~~

~~Płaca tygodniowa 50 Koron~~

~~Telefonik domowy między kancelaryą i zecernią.~~

~~Bez podwyższenia budżetu~~

Wysokie Prezydyum c.k. Namiestnictwa
we Lwowie

Podpisany ośmiela się przedłożyć Wysokiemu Prezydyum c.k. Namiestnictwa w sprawie druku „Gazety Lwowskiej" następujące przedstawienie:

Wedle normalnego cennika zecerskiego obowiązującego w całem Państwie austryackiem wszystkich właścicieli drukarń, podniesione zostały w roku 1894 ceny składu o 20% a ceny druku podrożały wskutek obowiązkowego przyjęcia 9ciu godzinnego czasu pracy o 10%. 30%

Kontrakt dziś obowiązujący zawarty został w roku 1876 a był równobrzmiący z kontraktem drukarni E. Winiarza, który w roku 1871 po rozwiązaniu Drukarni Rządowej we Lwowie druk „Gazety Lwowskiej" objął.–

Podstawa kontraktu opierała się głównie na druku części urzędowej „Gazety Lwowskiej" edyktów, które raz złożone, umieszczone były w trzech po sobie następujących numerach z wyjątkiem sporadycznie jednokrotnie umieszczanych: wyroków prasowych, ksiąg gruntowych i protokołowania firm.

Od tego czasu zaszły w składzie bardzo poważne zmiany a mianowicie: liczne i wielkie tabelaryczne licytacyjne obwieszczenia c.k. władz wojskowych umieszczanych jednokrotnie w „Gazecie", których skład sam 50% do 100% w cenie zecerskiej się podniósł.

Podpisana Drukarnia nietylko nie stawiała mimo to wyższych warunków zapłaty za „Gazetę Lwowską," chociaż na podstawie §. 18. kontraktu była prawnie do tego umocowaną, lecz opuściła w roku 1889 – 6% a w roku 1895 – 4% od ceny kontraktowej.

Dopiero w roku bieżącym zaprowadzona nowa procedura cywilna zadała stanowczy cios drukarni, która nie byłaby w stanie po dotychczasowych cenach kontraktowych skład i druk „Gazety Lwowskiej" uskuteczniać.

Nowa procedura cywilna zaprowadziła umieszczanie edyktów sądowych zamiast jak pierwej trzykrotnie, tylko jednorazowo, przezco skład edyktów

/.

sądowych podniósł się o 66⅔ % od cen kontraktem objętych i pozwalam sobie tę okoliczność przykładowo przedstawić a mianowicie:

Za jeden arkusz edyktów otrzymuje drukarnia od Administracyi po odciągnięciu opuszczonych 10% kwotę . . . . . 9 złr. 39 ct.

a to dlatego, że ten arkusz raz złożony w trzech numerach Gazety był umieszczony. Trzy numera robią razem kwotę . . . . . 28 " 17 "

Teraźniejszy skład jednego arkusza (: podług cen zecerskich :) wynosi obecnie 19 " 98 "

Wziąwszy tę kwotę trzy razy czyni . . . . . 59 " 94 "

Odliczywszy należytość kontraktową za trzy arkusze . . . 28 " 17 "

Pozostanie niedobór drukarni za trzy arkusze razówek . . . 31 " 77 "

Czyli za jeden arkusz niedobór . . . . . 10 " 59 "

Wykazawszy powyższy bardzo dotkliwy niedobór drukarni, pozwalam sobie zwrócić uwagę i na tę okoliczność, że nowa procedura cywilna wpłynie także ujemnie na rozmiar „Gazety" a tem samem i na ilość zużycia papieru, który z mocy kontraktu drukarnia obowiązana jest dostarczać a który rekompensował choć w małej części słabe ceny składu i druku „Gazety," które są poniżej wyszczególnione.

Z długoletniej praktyki bowiem można już teraz śmiało twierdzić, że rozmiar „Gazety" przy jednorazowem umieszczaniu edyktów sądowych zmniejszy się co najmniej o jedną trzecią część.

Przedkładając powyższe przedstawienie światłej rozwadze, podpisany upraszа najuprzejmiej:

Wysokie Prezydyum c.k. Namiestnictwa

zechce łaskawie zarządzić, ażeby dodatkowe opusty kontraktowe 6% i 4% czyli razem 10% poczynione w roku 1889 i 1895 przez podpisanego, na przyszłość zannulowane zostały w skutek czego powetowaną by była choć w części strata na składzie „Dziennika urzędowego Gazety" dotykająca dotkliwie podpisanego przez zarządzenia nowej procedury cywilnej.

Lwów, dnia 4. Listopada 1898.

	Administracya wedle kontraktu płaci Drukarni		Koszta własne Drukarni	
	złr.	ct.	złr.	ct.
Za druk 1szego arkusza części politycznej z drukiem do 600 egzemplarzy	23	46	23	33
2gi arkusz wkładowy	9	39	11	04
3ci arkusz (: edykta :) ½ nowy skład	9	39	12	47
1 arkusz nowy skład	9	39	19	98
Za każdą 5tą i 6tą kolumnę	3	98	4	68
Za druk, zarząd, (: regie :) 1.950 egzemplarzy Gazety	11	07	16	20
Za ½ arkusz z połową nowego składu	4	70	6	12
1 arkusz edyktów trzy razy umieszczonych t. j. ⅓ część składu	9	39	7	98

26

1) Namiestnicze roboty

Dnia 7 czerwca 1879 zatwierdzony kontrakt na druki stanie, strictra po raz pierwszy. – Opust od cen Winiarzowskich

16% przy składzie i druku

Czas trwania kontraktu od 1. Stycznia 1880 do 31 grudnia 1885.

---

2) Dnia 15. listopada 1885 przedłużony został kontrakt na dalsze 6 lat, t.j. od 1. stycznia 1886 do 31. grudnia 1891.

Opust w tym czasokresie 7% od całej ryczałtowej sumy. (skład, druk i papier)

---

3) Dnia 7. Listopada 1890 przedłużony został kontrakt na 3 lata, t.j. od 1. stycznia 1892 do 31. grudnia 1894.

Opust w tych 3 latach o dalszych 8% od całej sumy ryczałtowej; (skład, druk i papier)

---

4) Dnia 16. grudnia 1893 przedłużony został kontrakt na przeciąg dalszych 3 lat, t.j. od 1. stycznia 1895 do 31. grudnia 1897.

Opust w tych trzech latach o dalszych 2% od całej ryczałtowej sumy (skład, druk i papier)

---

5) Dnia 23. lipca 1895 przedłużony został kontrakt na przeciąg dalszych trzech lat, t.j. od 1. stycznia 1898 do 31. grudnia 1900 bez dalszego opustu.

Gazeta lwowska.

1) Dnia 15. grudnia 1876 zawarty został kontrakt na przeciąg 6 lat, t.j. od 1. stycznia 1877 do 31. grudnia 1882 po cenach Winiarzowskich.

2) Dnia 5 lipca 1882 przedłużony został kontrakt na dalszych 6 lat, t.j. od 1. stycznia 1883 do 31. grudnia 1888 bez opustu, lecz z małą podwyżką na druku.

3) Dnia 29. grudnia 1887 przedłużony został kontrakt na dalszych 6 lat t.j. od 1. stycznia 1889 do 31. grudnia 1894 z opustem 6% od składu, druku i papieru (w r. 1894 (15/6 1894) pierwsza regulacya cennika rzeczowego i podniesienie cen o 10%. przy składzie.

/.

4) 19. listopada 1893 nastąpiło przedłużenie kontraktu na dalszych 6 lat, t. j. od 1. stycznia 1895 do 31. grudnia 1900 z opustem dalszych 4% od składu, druku i papieru.

~~Dnia 1. Marc~~ 1896 nastąpiło przez zmowę zecerów drugie podwyższenie cen zecerskich i skrócenie czasu pracy z 10 na 9 godzin — co stanowi około 20% podwyżki wydatków.

II

Ogólny opust przy drukach Namiestnictwa:

1) 16% przy składzie i druku
2) 7% + 8% + 2% = 17% od sumy ryczałtowej

czyli od ceny fiskalnej (Wniarowskiej) 33% od składu i druku
17% od papieru.

Przy Gazecie Lwowskiej

1) od 1 stycznia 1889 do 31. grudnia 1894 — 6% od składu druku i papieru.
2 " 1 " 1895 do dziś nowych 4% " " "

czyli 6 lat po 6% a drugich 6 lat po 10% opustu.

Przeciętnie za 12 lat po 8%.

Przy Dzienniku ustaw. opust:

33% przy składzie i druku
33% przy papierze.

Narodna Czasopyś

od 1. stycznia 1894 opust 15% od sumy ryczałtowej.

Ekscelencyo,

Odwołując się do praktykowanego od przeszło 25 lat zwyczaju, według którego kontrakt mojej drukarni o dostarczenie druków Wys. c.k. Namiestnictwa odnawiany bywał na rok przed ~~...~~ upływem zapadnięcia, ośmielam się udać do W. E. z niższą prośbą, aby (o takowe zezwolenie) ~~ubiegający~~ z dniem 31 grudnia przyszłego roku kontrakt ten ponownie na lat sześć zawarty został i w tym celu przedkładam (niniejszą) ~~przyległą~~ ofertę.

Mimo iż w ciągu lat 28, przez który to okres czasu dostarczam druki Wys. c.k. Namiestnictwu przyjąłem niekorzystnie znaczne opusty od cen pierwotnie zakontraktowanych, a mianowicie w latach 1880, 1886, 1892 i 1895, a przy ostatnim odnowieniu kontraktu w r. 1900 opuściłem (łącznie ponadto) ~~ryczałtowo~~ od całej przypadającej mi (rocznie) ~~...~~ należytości sumy ryczałtowej 96.000 Kor., która w ćwierćrocznych ratach wypłacana (Wys.) ~~c.k.~~ ~~Namiest.~~ Prezydium c.k. Namiestnictwa — oświadczam gotowość moją do dalszego opustu, idąc do ostatecznej możliwej granicy.

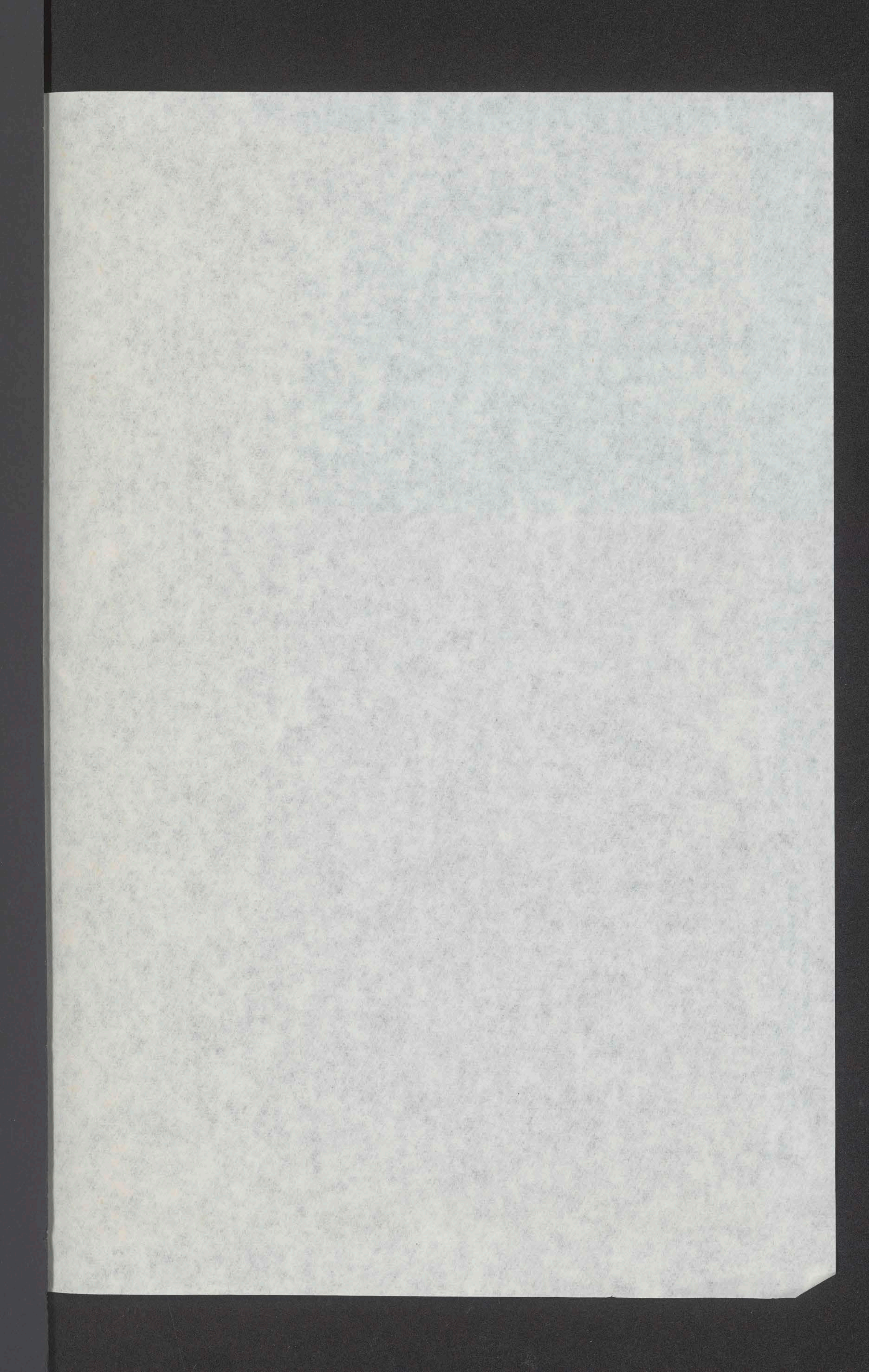
Ofiaruję się tedy podnieść (dotychczasowy) ~~ryczałtowy~~ opust wypłacany Wys. c.k. Prezydium każdorocznie o dalszych 4000 k., a więc do rocznej wysokości 20.000 Kor., który to sumę obowiązuję się uiszczać w kwartalnych ratach, w tychże samych terminach, w jakich mi moje kwartalne należytości za dostarczone druki wypłacane będą.

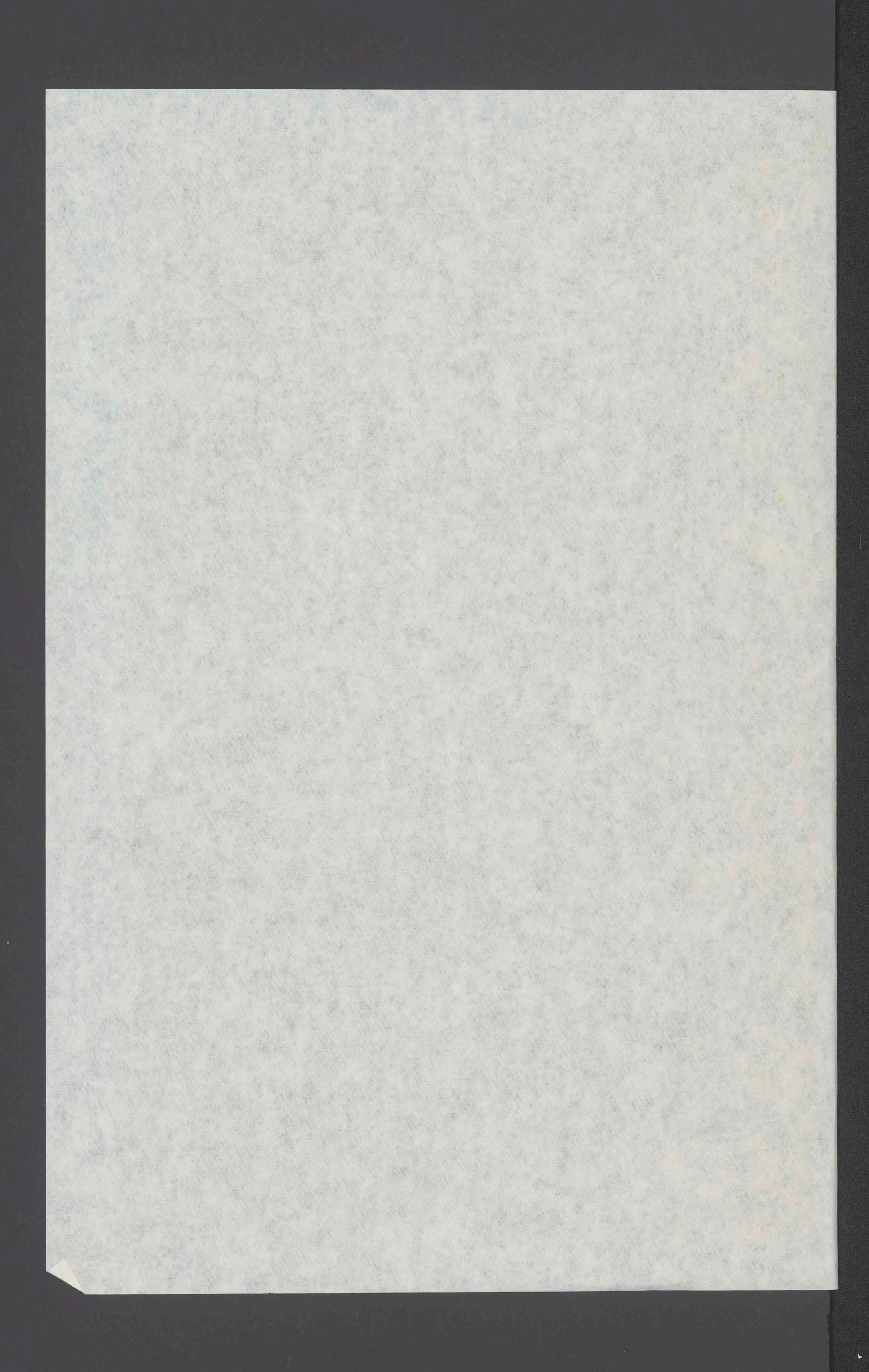
~~Suma ta ryczałtowa nie~~

Podnieść zwłaszcza muszę, że (ofiaruję) (sumę tę ~~nie~~ ryczałtową przy (bez zmiany) utrzymaniu dotychczasowego kontraktowego cennika, daję dodatkowy opust, ponieważ suma ta przedstawia, albowiem z dniem 1 stycznia 1906 r. wchodzi w życie nowa taryfa drukarska, ~~...~~ która podnosi minimum płacy zecerskiej ~~...~~ successive o 5 Kor. (tygodniowo) obniżając ~~...~~ czas dziennej pracy i podwyższając wynagrodzenie za 1000 liter składu z 46 h. na 54 halery, przeto się stopniowane podwyższenie (dotychczasowych) cen o 16%.

Wynika z tego, że oprócz podniesienia ryczałtowego opustu o 4000 K., czyni jeszcze dalszy ~~opust~~ ~~bardzo~~ znaczny opust, (bowiem dotychczasowym) przyznając się na ~~terminie~~, który w ~~ciągu~~ (ciągu) dalszych 6 lat ~~obniży~~ stopniowo ~~podniesie~~ (podnosić będzie) się (na naszą niekorzyść ~~o 16%~~ aż do ostatecznej zniżki 16%.

r. 1905

CENNIK

ZECERÓW GAZETOWYCH

dla wszystkich

WE LWOWIE WYCHODZĄCYCH DZIENNIKÓW

Ważny od 27. kwietnia 1903.

LWÓW.
Nakładem Gremium drukarzy, litogr., typogr. i odlewaczy czcionek.
1903.

Z »DRUKARNI UDZIAŁOWEJ« Lwów, Lindego 8.

§ 1. Czas pracy.

Nie naruszając postanowień § 12. ust. 5. — normuje się czas pracy, jak następuje:

a) dla dzienników w dzień składanych, na 9 godzin dziennie, które leżą między godziną 7 rano a 7 wieczorem.

Początek i koniec czasu składania, jakoteż pauzę obiadową, ustanowić należy za obopólnem porozumieniem.

Gdzie praca trwa 9 godzin w jednym ciągu, należy zezwolić na $^1/_4$-godzinną przerwę, którą za obopólnem porozumieniem ustanowić należy.

b) dla dzienników w nocy składanych, 7 godzin (łącznie z $^1/_4$-godzinną pauzą), które leżą między godziną 7 wieczorem a 2 po północy.

W razie potrzeby, można czas ten — nie naruszając postanowień § 12. ust. 5 — o 1—2 godziny przedłużyć.

Gdzie istnieje osobny personal nocny, nie wolno używać tego samego zecera do pracy dziennej i nocnej.

Przy dziennikach, dwa razy w dzień wychodzących, wzgl. zamykanych, rozpoczynać można pracę najwcześniej o godzinie 5 rano; praca zecera przy obu wydaniach nie może przekraczać 9 godzin. Za pracę między godziną 5—7 rano należy się wynagrodzenie wedle § 11. lit. *a*).

Za wypadkowe — nie z winy zecera pochodzące — przesunięcie umówionego czasu składania ponad 45 minut, należy się wynagrodzenie za każdą godzinę po 60 halerzy na osobę.

Poza 7. godzinę wieczorem przy dziennikach w dzień składanych i poza godzinę 2 po północy przy dziennikach o osobnym personalu nocnym, nie można normalnego czasu pracy przedłużać. W wyjątkowych wypadkach przedłużenia umówionego czasu pracy, należy się wynagro-

dzenie za osobne godziny, wedle przyjętej dla zecerów gazetowych normy (§ 11. lit. *a*).

W każdym razie, ustawą zagwarantowany normalny 11-godzinny czas pracy, nie może być przekroczonym.

§ 2. Sposób obliczenia.

Składanie dzienników odbywa się w regule na porachunek. Wyjątek stanowi urzęd. „Gazeta Lwowska", która, z powodu trudności technicznych, tak w tekstowej, jak i w inseratowej swej części, ma być wykonywaną w pewnych pieniądzach.

Prócz zecerów, stale zajętych składaniem tak urzędowej, jak i prywatnej części inseratowej „Gazety Lwowskiej", można użyć do składania części inseratowej także zecerów, pracujących w pewnych pieniądzach przy innych robotach.

Obliczanie dzienników uskutecznia się na całą szerokość i wysokość kolumny.

Dopuszczalnem jest umówienie się co do stałego wynagrodzenia za numer dziennika, przyczem atoli ilość poszczególnych rodzajów pism musi być z góry oznaczoną. Przekraczanie tej ilości na niekorzyść zecerów, jakoteż układ tabelaryczny w tekście, ma być zecerom dodatkowo wynagradzane.

T. zw. „szpeku", a także kliszów, nie można zecerom gazetowym odbierać.

„Dodatki" — o ile stanowią część składowa dziennika mogą być tylko przez zecerów gazetowych składane i policzone. Wszusowane dodatki literackie lub powieściowe, chociażby na inny format składane, należy obliczyć na format dziennika.

Do „Dodatków" należy policzyć stosowną ilość osobnych godzin, do których wliczyć należy czas, potrzebny na składanie i rozbiórkę.

§ 3. Inseraty.

Inseraty należą do zecerów, którzy gazetę składają.

Inseraty — nowe i powtarzające się — oblicza się przeciętnie na pojedynczy garmond bez interlinii, licząc 1000 liter po 48 halerzy.

To samo postanowienie dotyczy inseratów na kolumnach tekstowych — t. zw. „pasków" — o ile umieszczane są poza obrębem kolumny.

Za pisma mniejsze jak petit, należy się — przy pierwszem umieszczeniu — dodatkowo wynagrodzenie za „różnicę".

§ 4. Ceny układu.

Cena układu za 1.000 liter (alfabet) wynosi:

Przy dziennikach tak w dzień, jak i w nocy składanych: garmond, bourgeois i petit po 48 halerzy.

Cicero liczy się o 1 halerz, zaś nonpareille o 4 halerze więcej.

Prócz tego, otrzymują zecerzy osobnego personalu nocnego wynagrodzenie za osobne godziny (§ 11. lit. *a*) nin. cennika), do których wliczyć należy czas, przeznaczony na składanie i rozbiórkę.

Każdy kawałek interlinii liczy się za 2 litery.

Każde większe pismo, niż garmond, jakoteż układ interliniowany — o ile wypadkowo przychodzą — oblicza się na wysokość garmondu bez interlinij.

Minimum płacy tygodniowej zecera, składającego stale „Gazetę Lwowską“, wynosi 34 koron tygodniowo i ma mu być pełno wypłacane także i w tych tygodniach, w których przypada święto.

§ 5. Łamanie.

Za powtórne — nie z winy zecerów pochodzące — łamanie, należy się wynagrodzenie wedle §. 39 cennika normalnego.

T. zw. „mutacye“ na maszynie, wynagradza się tak jak konfiskaty (§. 8. ust. 1).

§ 6. Niezawinione korekty.

Za niezawinione korekty, w szpaltach lub kolumnach, dolicza się za odnośny wiersz, jeden wiersz dodatku; przy zmianach, wskutek których wiersze przełamywać trzeba liczy się każdy przełamany wiersz jako nowo złożony.

Za wszelkie korekty na maszynie należy się dodatkowo wynagrodzenie, analogicznie jak za przeprowadzenie konfiskaty (§ 8. ust. 1. niniejszego cennika).

§ 7. Skrypta.

Za nieczytelne skrypta, pisane ołówkiem lub na kolorowym papierze — w obu wypadkach n i e w y r a ź n i e —, tak samo za drukowane manuskrypta, poprawiane między wierszami — jeżeli powyższe wypadki powodują utrudnienie — należy się wynagrodzenie, odpowiednie stracie czasu temi utrudnieniami spowodowanej.

To samo postanowienie dotyczy skryptów, pisanych po dwóch stronach, których dzielenie poszczególnych kartek na kilku zecerów powoduje stratę czasu.

§ 8. Konfiskata.

Jeżeli przeprowadzenie konfiskaty zostanie zecerowi gazetowemu poruczonem, należy mu się za konfiskaty, trwające do 1/2 godziny po 60 halerzy, za dłużej niż 1/2 godziny trwające, za każdą godzinę po 1 koronie.

Jeżeli, wskutek konfiskaty, następny numer nie wychodzi wcale lub tylko w uszczuplonej objętości, należy się zecerom gazetowym — w myśl §. 2. cennika norm. — odszkodowanie, równające się minimum miejscowemu. W takich wypadkach wolno zarządowi drukarni, zatrudnić zecerów gazetowych innemi, niegazetowemi robotami.

§ 9. Wyrzucone wiersze.

Za wyrzucone wiersze ma zarząd drukarni dać osobne wynagrodzenie. Oblicza się je jak układ gazetowy w stosunku do przeciętnej ceny za kolumnę.

§ 10. Przedruki.

Pismo z przedruków należy zecerom zwrócić w takim stanie, w jakim je do przełamania wzięto.

Jeżeli, wskutek niewydrukowania formy na czas, zecer doznaje utrudnienia w składaniu lub zmuszony jest rozbierać pismo poza umówionym czasem pracy, należy mu się odszkodowanie za przesunięcie czasu pracy, tj. za każdą godzinę po 60 halerzy.

§ 11. Praca pozagodzinowa.

Pracę pozagodzinową, to jest leżącą poza 9 godzinnym — między zarządem a zecerami umówionym — czasem pracy, jakoteż przedłużenie umówionego czasu składania (§ 1. ust. 10. niniejszego cennika), wynagradza się jak następuje:

a) oprócz zarobku, za każdą godzinę do 12. w nocy i od 6. do 7. rano po 60 halerzy, zaś od 12. w nocy do 6. rano po 1 koronie.

b) Za wyrywkową, przez nadzwyczajne zdarzenia spowodowaną pracę nocną, skutkiem której zecer bądź to nie może udać się do snu, bądź też zmuszony jest go przerwać, należy się następujące wynagrodzenie: oprócz zarobku, za każdą godzinę do 12. w nocy i od 6. do 7. rano po 1 kor., zaś od 12 do 6 rano po kor. 1·50. Przy pracy takiej zarobek zecera — niezależnie od wynagrodzenia za osobne godziny — wynosić musi najmniej 2 kor. na osobę.

Pół godziny liczy się za całe.

§ 12. Praca świąteczna.

Przy pracy świątecznej mają zastosowanie zwykłe postanowienia dla układu gazetowego; należy się jednakże

wynagrodzenie za osobne godziny, do których wliczyć należy czas, przeznaczony na składanie i na rozbiórkę.

Wynagrodzenie za pracę świąteczną wynosi: oprócz zarobku, za każdą godzinę po 30 hal.

Za pracę pozagodzinową w święta, leżącą poza umówionym czasem pracy, należy się wynagrodzenie, ustanowione w §. 11. lit. *a*) niniejszego cennika.

Składanie dzienników w niedziele, w poniedziałek wielkanocny, poniedziałek Zielonych świąt i w pierwszym dniu uroczystym Bożego Narodzenia, jest wzbronionem.

Spoczynek niedzielny dla gazet w dzień składanych, zaczyna się w sobotę o godzinie 7. wieczorem i kończy się w poniedziałek o godz. 6. rano; zaś dla gazet tylko w nocy składanych, zaczyna się o godzinie 2. popółnocy ze soboty na niedzielę i trwa do poniedziałku godziny 7. wieczorem.

Postanowienia ogólne.

1. Zecer zastępujący nieobecnego zecera gazetowego wchodzi w wszelkie prawa i obowiązki tegoż.

2. Jeżeli zarząd drukarni zmuszony jest dać pomoc z powodu grożącego — nie z winy zecerów pochodzącego — opóźnienia numeru, natenczas za pomoc taką nie można potrącać zecerom gazetowym z zarobku.

3. Uczniów do pracy tak przy tekstowej, jak i inseratowej części dziennika, używać nie można.

4. Przy obliczaniu liczby towarzyszy, celem ustanowienia dopuszczalnej liczby uczni, należy zajętych wyłącznie przy codziennej gazecie w tejże drukarni zecerów tekstowych i maszynowych wyjąć z rachuby.

5. Innych robót, nie stanowiących części składowej dziennika, zecerom, pracującym przy dziennikach, z reguły przyjmować nie wolno. Wyjątek stanowią wypadki, gdzie nie ma na miejscu zecera bezkondycyjnego, albo też przyjęcie takowego, ze względów technicznych lub na pospiech, nie jest wskazanem. W takim ale wypadku należy się zecerom gazetowym wynagrodzenie, ustanowione w § 11. ust. *a*) niniejszego Cennika.

6. Każdemu zecerowi należy dostarczyć kaszty do przydzielonych mu rodzajów pism.

7. Zecer gazetowy obowiązany jest do robienia I. i II. korekty z dziennika.

8. Zecer nie jest obowiązany do odbijania swych korekt.

9. Wypłata odbywa się tygodniowo, bezpośrednio po ukończeniu pracy przy dzienniku.

10. We wszystkich wypadkach, nieobjętych niniejszym cennikiem, obowiązują odnośne postanowienia Cennika normalnego.

Wypowiedzenie.

Wypowiedzenie jest 14-dniowe i ma nastąpić w sobotę pisemnie.

Jeżeli na sobotę przypada święto, to należy dzień poprzedzający uważać za dzień wypowiedzenia.

Okres ważności cennika.

Cennik niniejszy wchodzi w życie z dniem 27. kwietnia 1903 i obowiązuje do 30. czerwca 1905. Jeżeli do tego czasu nie zostanie nowa umowa zawartą, natenczas obowiązuje niezmieniony do 31. grudnia 1905.

